SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо про Україну!

Рік 119, ЧИСЛО 9, П'ЯТНИЦЯ, 2 БЕРЕЗНЯ 2012 РОКУ 1893 Vol. 119, No. 9, FRIDAY, MARCH 2, 2012 $1.00

Незабутньої пам'яті великого Ісповідника Віри

В Україні відзначають 120-річчя Патріярха Йосифа Сліпого

Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Йосиф Сліпий (1892-1984).

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 17 лютого, у день 120-ої річниці від народження Патріярха Йосифа Сліпого, в Митрополичому соборі св. Юра, була відслужена Архиєрейська Божественна Літургія з нагоди цієї пам'ятної дати.

Очолив Богослужіння Архиєпископ і Митрополит Львівський Ігор Возьняк. З ним співслужили Апостольський Екзарх для українців Франції Михайло Гринчишин, ректор Львівської Духовної семінарії Святого Духа о. Микола Фредина, священнослужителі Українських Греко-Католицької та Римо-Католицької Церков. На Літургії також були присутні представники місцевої влади.

У своїй проповіді Митрополит Ігор докладно розповів про життя Патріярха Йосифа Сліпого, страдницький 18-річний шлях по сибірських тюрмах, про обставини звільнення Патріярха і його прибуття до Риму, про особливу далекоглядність Ісповідника Віри і пастирсько-батьківську турботу про своїх вірних.

„Він багато добра вчинив для нашої Церкви, щоб її пізнав і визнав світ. Вірив, що прийде такий час, і не помилився. Деякі з його сучасників дивувалися, коли Митрополит Йосиф казав друкувати сотнями молитвенники та інші книжки для перевезення в Україну. Вважали його дивним у старечому віці, але коли прийшла воля для нашої Церкви, у грудні 1989 року, всі признали, що Боже Провидіння провадило нашою Церквою та її провідниками", – сказав Владика Ігор.

Після закінчення Богослужіння адміністратор собору св. Юра митрофорний протоієрей Роман Кравчик висловив вдячність усім вірним, священикам, хорові та представникам влади за участь у цій поминальній молитві та добру пам'ять про Патріярха Йосифа.

Після Святої Літургії усі бажаючі мали змогу помолитися у крипті собору біля відкритого гробу Патріярха. Така можливість для вірних буде надана протягом місяця.

Увечорі Львівське телебачення демонструвало фільм про життєвий шлях видатного Ісповідника Віри Патріярха Йосифа Сліпого.

ЗАЗДРІСТЬ, Тернопільська область. – 17 лютого в Музеї-садибі Патріярха Йосифа Сліпого відбулися урочистості з нагоди 120-річчя від його народження.

Архиєписикоп і Митрополит Тернопільсько-Зборівський Василь Семенюк та Екзарх Луцький Йосафат Говера разом з священиками відслужили Божественну Літургію.

(Закінчення на стор. 16)

Юрія Луценка засудили до чотирьох років ув'язнення

КИЇВ. – 27 лютого троє суддів у Печерському районному суді української столиці понад шість годин по черзі зачитували вирок у кримінальній справі колишнього міністра внутрішніх справ України Юрія Луценка. Його засуджено до чотирьох років позбавлення волі і конфіскування всього родинного майна, а також заборонено займати державні посади терміном на два роки після відбуття покарання.

Суд також постановив стягнути з Ю. Луценка на користь Міністерства внутрішніх справ понад 643 тис. грн., а з його колишнього водія Леоніда Приступлюка – 294 тис. грн. Таким чином, суд частково задовольнив вимоги державного звинувачення.

Суддя Оксана Царевич сказала, що суд вважає повністю доведеною вину екс-міністра, однак, не знайшов обставин, які обтяжують його провину.

Пом'якшувальними обставинами є, згідно з вироком, те, що Ю. Луценко раніше не притягався до відповідальности, має на своєму утриманні неповнолітніх дітей, має державні нагороди і перебуває в „критичному стані здоров'я".

Сам засуджений сказав, як передає його слова „Інтерфакс-Україна", що це завершальне судове засідання було нічим іншим, як тільки „фарсом політичної розправи".

Деякий час відеотрансляцію цього судового засідання вів, з затримкою і перервами, телевізійний канал „ТВі", однак, розібрати слова суддів, які говорили швидко й нечітко, на тлі вигуків прихильників екс-міністра, було практично неможливо.

Юрій Луценко. Фото: УНІАН

Пізніше журналісти повідомили, що суд заборонив їм вести пряму трансляцію.

Згідно з повідомленням прес-служби „Народної самооборони", під час зачитування вироку Ю. Луценко навіть зробив зауваження судді: „Ваша честь, читайте голосніше, щоб вас було чути".

Заля суду була переповнена журналістами, дипломатами, депутатами Верховної Ради та прихильниками екс-міністра.

Двері до залі були відчинені, оскільки кілька десятків людей щільно стояли в коридорі, а також на сходах. Більшість охочих не потрапила всередину.

Біля приміщення суду зібралися кілька десятків прихильників Ю. Луценка з прапорами партій „Народна самооборона" і „Батьківщина".

До дня оголошення вироку Ю. Луценко пробув у камері попереднього ув'язнення 429 днів. Прокуратура вимагала для екс-міністра чотири з половиною року в'язниці.

Ю. Луценко вважає, що теперішній режим в Україні карає його, щоб не не допустити до парляментських виборів у жовтні 2012 року.

Сполучені Штати Америки розчаровані вироком, який український суд виніс колишньому міністрові внутрішніх справ України Юрієві Луценкові.

„Ми закликаємо уряд України звільнити Юрія Луценка... й інших високопоставлених колишніх урядових чиновників, які в даний час знаходяться в місцях позбавлення волі", – сказала в розмові з журналістами прес-секретар Державного департаменту США Вікторія Нуланд. *(Бі-Бі-Сі)*

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Канадські лікарі – про Ю. Тимошенко

ОТАВА. — Канадські лікарі, які брали участь у міжнародній медичній комісії з обстеження екс-прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, заявляють про необхідність проведення конфіденційної анализи її крови і токсикологічної експертизи. „Незважаючи на те, що у канадської команди було обладнання для проведення аналіз, яке могло видати результати негайно, українська влада відмовилася дозволити його використання, заявляючи, що ми порушимо кілька законів і що це може призвести до кримінального переслідування", – йдеться в поширеній у Канаді заяві лікаря Пітера Куйтана, повідомили 27 лютого засоби масової інформації (ЗМІ). У свою чергу, лікар Крістін Держко висловила подяку урядові Канади за його рішучу позицію на міжнародній арені у справі Ю. Тимошенко, враховуючи потреби, що стосуються її здоров'я. „Юлія Тимошенко попросила нас передати її щиру подяку урядові Канади за цю ініціятиву", – зазначила вона. Канадські лікарі також констатували незадовільний стан здоров'я Ю. Тимошенко. „На початку та в кінці нашого звіту ми визначаємо загальний стан здоров'я Ю. Тимошенко як незадовільний. Українські лікарі погодилися, що це найкраще перекладається англійською як „severely disabled", – йдеться в заяві, зробленій членами незалежної делеґації лікарів – К. Держко, Джорджем Ревою і П. Куйтаном. У заяві також повідомляється, що всі запити ЗМІ, які зараз надходять до канадської делеґації лікарів, будуть пересилатися через Міністерство закордонних справ Канади або через Конґрес Українців Канади. *(„Кореспондент")*

В Україні відзначили роковини Дж. Мейса

КИЇВ. — 22 лютого до річниці народження видатного українознавця, американського історика, політолога Джеймса Мейса у Національному музеї „Меморіял пам'яті жертв Голодоморів в Україні" відбувся культурно-освітній захід „Джеймс Мейс – серце, віддане Україні". Відвідувачі ознайомилися з життям та діяльністю дослідника Голодомору в Україні, оглянули його особисті речі, надані Науковим архівом Національного університету „Києво-Могилянська академія", а також поспілкуватися з людьми, які працювали з видатним істориком. У заході взяли участь: Наталя Дзюбенко-Мейс – вдова Дж. Мейса, Василь Марочко – голова Асоціяції дослідників голодоморів в Україні, Євген Сверстюк – видатний громадський діяч, почесний президент Українського центру Міжнародного ПЕН-клюбу, Таїсія Сидорчук – завідувачка кімнати-музею Наукової бібліотеки Національного університету „Києво-Могилянська академія", журналісти газети „День" та інші. *(„День")*

Україна – остання у книговиданні

КИЇВ. — „Україна впевнено посіла останній рядок в обсягах виробництва книжок у Европі", – заявив президент Української асоціяції видавців та книгорозповсюджувачів Олександер Афонін. З кожним роком в Україні друкується дедалі менше книжок. Експерти пов'язують це з зниженням зацікавлення українців до читання та недостатньою „розкруткою" нових перспективних авторів. Відповідно до даних Української асоціяції видавців та книгорозповсюджувачів, за вислідами 2011 року зменшення обсягів видавництва книжок складе 5-7 відс. за назвами і до 15 відс. за накладами в порівнянні з попереднім роком. „Середні наклади в Україні – це 1000-1500 примірників максимум. На 45 млн. населення це майже ніщо. Враховуючи те, що системи розповсюдження в Україні не існує, половина книжок так і залишається на полицях видавництва", – сказав О. Афонін. Керівник української книгарні „Є" Ігор Зарудко теж погоджується з тим, що українці читають мало. Він гадає, що це пов'язано з малою платоспроможністю українців. Ті ж громадяни, в яких є гроші, книг не читають або читають у дуже малих кількостях. *(„День")*

Петро Григоренко – приклад вірности правді

ЛЬВІВ. – 21 лютого в Українському Католицькому Університеті відслужили поминальну Літургію за генералом Петром Григоренком. Того дня минуло 25 років від часу смерти відомого дисидента.

„Він був людиною, яка пройшла великий, жертовний шлях боротьби, тривалий час перебував у психіятричних каральних лікарнях, де був позбавлений будь-яких прав. Це мучеництво Петра Григоренка стало великим свідченням для багатьох радянських людей: свідченням правди і вірности загальнолюдським визначальним цінностям", – зазначив віце-ректор УКУ Мирослав Маринович.

П. Григоренко був безпосередньо причетний до створення кількох правозахисних організацій, зокрема Московської та Української Гельсінкських Груп, до яких він належав.

„Сьогодні у Києві, в соборі святого Володимира відслужили поминальну Службу Божу за генералом-правозахсником. Мені приємно, що ми у Львові, у греко-католицькій спільноті, також згадуємо особу, яка відіграла одну з найвизначніших ролей у пору дисидентства СРСР", – сказав М. Маринович.

Він також зазначив, що П. Григоренко є героєм кримськотатарського народу, для якого він був джерелом надхнення. „Проте генерал належить усій Україні, і мені б хотілося, щоб про нього завжди зберігалася вічна і вдячна пам'ять серед українців, адже він навернувся до свого українства, був чутливим до його болю і вмів прекрасно поєднати своє національне та правозахисне почуття", – підкреслив М. Маринович.

Прес-служба УКУ

Петро Григоренко народився у селі Борисівці (тепер Запорізька область). Навчався в Харківському технологічному інституті, Академії Генерального штабу. Служив у Червоній армії, учасник боїв на річці Галхин-Гол (1939), брав участь у радянсько-німецькій війні у 1941-1945 роках. З 1945 – викладач Військової академії ім. Фрунзе (Москва). У 1961 виступив з критикою сталінізму та політики Микити Хрущова. 1963 створив Спілку боротьби за відродження ленінізму, за що 1964 року був позбавлений звання, нагород та пенсії.

У 1964-1965 і 1969-1971 роках зазнавав переслідувань, перебував на примусовому психіятричному лікуванні, його неодноразово заарештовували, позбавляли можливости працювати. У травні 1976 року став членом-засновником Московської Гельсінкської Групи. Через свого близького товариша Миколу Руденка сприяв утворенню 9 листопада 1976 року в Києві Української Гельсінкської Групи, до складу якої увійшов сам. У цей час генерал П. Григоренко став епіцентром дисидентства Радянського Союзу. Він також координував діяльність Української і Московської Гельсінкських Груп. У листопаді 1977 року йому дозволили виїхати за кордон на операцію, а потім позбавили громадянства і заборонили повертатися в СРСР.

Помер генерал П. Григоренко на вигнанні у США 21 лютого 1987 року, не доживши чотири роки до проголошення України незалежною державою.

Італія підтримує Юлію Тимошенко

РИМ. – Протягом усього 2011 року Україна та світ пильно стежили за гучним процесом у справі колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко. Інтерес до нього не зникає й донині.

Події у справі Ю. Тимошенко розвивалися блискавично: 24 червня суддя Печерського суду Родіон Кіреєв приступив до розгляду справи, 5 серпня екс-прем'єр була заарештована.

Світова спільнота чи не одноголосно визнала цей процес політично упередженим, угледівши у діях української влади вибірковість.

Зокрема свою стурбованість висловило Послові України в Римі Георгієві Чернявському Міністерство закордонних справ Італії. Під час зустрічі італійська сторона підкреслила необхідність повного дотримання основних прав людини та прозорого судового процесу, відповідно до демократичних принципів.

Після засудження Ю. Тимошенко до семи років позбавлення волі за перевищення повноважень, при укладанні угод на постачання російського газу, протести світової спільноти не припинилися. 4 лютого у Мілані на центральній площі Кордузіо відбувся мітинг, організований асоціяцією „Радікалі сенца фісса дімора". Метою його учасників було висловити підтримку екс-премєр-міністрові та протест проти згортання демократії в Україні.

Президент цієї асоціяції Марко Ді Сальвіо підкреслив, що, попри справу Ю. Тимошенко, не може залишити Україну без уваги демократична европейська країна, зокрема й Італія. „У жодній країні, яку можна вважати демократичною, провідника опозиції не мають права засуджувати у такий несправедливий спосіб. Покарання на сім років, утримання хворої Юлії Тимошенко в камері попереднього ув'язнення, заборона брати участь у політичному житті є доказом того, що Україну Віктора Януковича треба вважати режимом і диктатурою", – стверджив М. Ді Сільвіо.

Міжнародна організація „Альянс демократів", із штаб-квартирою у Римі, яка об'єднує партії та міжнародні організації, що сповідують принципи демократії, заявила про підтримку кандидатури Ю. Тимошенко на отримання Нобелівської нагороди миру. Ю. Тимошенко „бореться за фундаментальні демократичні принципи та є символом сміливої боротьби проти усіх форм авторитаризму у світі", йдеться у прес-релізі „Альянсу демократів".

Що ж думають про цю резонансну справу пересічні українці в Італії? Нагадуємо, що під час останніх президентських виборів Ю.Тимошенко перемогла на виборчому окрузі в Мілані, а в Римі вона поступилася Вікторові Ющенкові лише незначною кількістю голосів.

У період від жовтня до лютого на сайті „Української газети" в Італії (http://www.gazetaukrainska.com) читачам було поставлено запитання: „Ви погоджуєтеся з вироком, винесеним Юлії Тимошенко?". В опитуванні взяли участь 947 респондентів. Більше як половина, 547 осіб, відповіли: „Ні, її слід виправдати" (57.8 відс.), 173 з них вважають, що вона винна, але не заслуговує на семирічне ув'язнення (18.3 відс.). Те, що вирок є справедливим, вважають 123 особи (13 відс.). А в тому, що він міг би бути ще суворішим, певні лише 11 відс., 104 опитаних.

Звільнення провідника української опозиції Ю. Тимошенко має стати пріоритетом для нового обраного голови Европарляменту. Таку думку висловила евродепутат від Італії Лічі Ронцуллі на пленарній сесії у Страсбурзі. Разом з іншими европарляментаристами у січні вона з'явилася в сесійній залі у сорочинці з написом англійською мовою: „Звільніть Юлю!".

Европейська точка зору не може iґноруватися українськими політиками, адже від неї залежить, чи постане перед Україною мур з боку ЕС.

Маріанна Сороневич,
головний редактор „Української газети" в Італії

До 75-річчя Великого терору в Україні

Нинішнього року виповнюється 75 літ від початку Великого терору 1937-1938 років – більшовицької акції в Україні, спрямованої на винищення уцілілого від Голодомору 1932-1933 років селянства, а також інтеліґенції й усіх національно-патріотичних сил. З цієї нагоди нижче вміщено першу з трьох частин публікації про Великий терор, підготовлену за книгою „Через трупи ворога на благо народу". Куркульська операція в Українській РСР 1937-1941 рр.", яку видали у 2010 році Німецький історичний інститут в Москві і Німецьке науково-дослідницьке товариство. До книги увійшло 243 документи про репресії, надані Галузевим архівом Служби безпеки України в той час, коли її очолював до 2010 року Валентин Наливайченко.

Левко Хмельковський

(Продовження з минулого числа)

Другий етап Великого терору: 1938 рік

Розпочинаючи в серпні 1937 року Великий терор, так звану „куркульську операцію", Москва наказала закінчити її за чотири місяці. Але на місцях вал репресій розгорнувся з такою силою, що його не можна було зупинити у зазначений термін. Москва і не хотіла обмежувати ініціятиву областей у цій кривавій гонитві, тому 31 січня 1938 року дала вказівку про продовження репресій і визначила нову ліміту: щонайменше 48 тис. осіб до розстрілу. Термін виконання – до 15 березня.

В Україні перша половина 1938 року стала найбільш кривавим періодом Великого терору. До розстрілу було засуджено лише органами НКВД 122,274 особи і понад 73.2 тис. осіб – до ув'язнення. Для керівництва акцією в лютому 1938 року до Києва особисто прибув народний комісар внутрішніх справ Микола Єжов. Він наказав поширити репресії з села на міське населення, а також розпочати переслідування „інших контрреволюційних елементів", тобто інтеліґенції. Приводом для репресій було визначено зв'язки з закордоном, колишнє „повстанчество" і громадські міжлюдські контакти.

Першим секретарем Центрального комітету Комуністичної партії України став Микита Хрущов, народним комісаром внутрішніх справ – Олександер Успенський. Вже 17 лютого 1938 року межу на розстріли в Україні було збільшено на 30 тис. осіб. Розпочалося масове знищення активної частини населення. Наприклад, у Вінницькій області від 26 березня до 10 травня 1938 року було розстріляно 3,200 осіб з 3,427 арештованих за цей час. Особливу увагу НКВД приділяв стратам колишніх вояків петлюрівської і гетьманської армій, учасників націоналістичних організацій. Вони становили дві третини репресованих у цей період.

В цілому другий етап акції терору закінчився на два місяці пізніше, ніж передбачалося, але з областей усе ще надходили прохання дозволити дальші розстріли.

М. Єжов своїм наказом підсумував акцію і піддав різкій критиці НКВД Української РСР, передовсім за розстріли другорядних „ворогів", тоді як „куркульсько-націоналістичні" керівники не були знищені у першу чергу. По-друге, репресії проводилися в центральних районах, а віддалені терени були охоплені менше. По-третє, багатьох куркулів і націоналістів було страчено без визнання ними провини і дослідження особистих зв'язків.

У наказі з Москви визначалися дальші завдання, які мали забезпечити „повну ліквідацію найактивніших організаторських антирадянських кадрів". „Щодо українських націоналістичних елементів, – вказував М. Єжов, – слід повністю виявити і репресувати усіх активних націоналістів, які раніше отримали незначні покарання або не були притягнені до відповідальности; колишніх учасників націоналістичних організацій, зв'язаних з закордонними націоналістичними організаціями і еміґрантськими діячами; представників гетьманської, петлюрівської, білої сільської і міської адміністрації".

З областей надійшли заяви на збільшення розстрілів: Київ – на 4,000 осіб, Одеса – на 2,600 осіб, Полтава – на 2,500 осіб, Харків – на 3,000 осіб, Чернігів – на 1,200 осіб, Кам'янець-Подільський – на 2,100 осіб, Вінниця – на 2,300 осіб, Житомир – на 1,450 осіб, Донецьк і Дніпропетровськ отримали додаткові дозволи на 800 і 600 осіб.

У березні 1938 року репресії охопили також представників національних меншин – поляків, німців, естонців, латвійців, греків, фінів, румун, китайців, болгар, іранців, македонців – громадян СРСР та інших держав. „До 15 квітня зберегти визначений моїм наказом ч. 00485 позасудовий порядок розгляду справ арештованих, незалежно від їхнього громадянства", – писав М. Єжов до начальників обласних управлінь НКВД УРСР.

17 квітня 1938 року М. Єжов своїм наказом полегшив дії доносителів: „В усіх Управліннях НКВД областей організувати спеціяльні приймальні, куди дозволити вхід без спеціяльних перепусток усім охочим повідомити ті чи інші відомості. На виконання наказу на місцях було розроблені додаткові заходи. Начальник Управління НКВД в Житомирській області Лаврентій Якушев, наприклад, наказав „переглянути архівні і особові справи аґентури і освідомлення, раніше відсіяні з різних причин, для визначення її цінности і доцільности відновлення зв'язків з нею".

НКВД шукав нових „стукачів". В книзі наведено ряд документів НКВД, які починаються з слів: „На підставі аґентурних даних...". „Стукачі" діяли скрізь. Ось кілька доносів з Житомирської области:

„Дружина репресованого в селі Несолонь Ковальчук Параскевія заявляє, що усім треба їхати вглиб Росії, де жити спокійніше, бо тут усіх арештують і майно заберуть".

„Учениця 4-ої кляси сільської школи в селі Рясне, дочка репресованого Павлова, написала гасло: „Фашистський терор, злидні та безробіття – ось доля трудящих з країни соціялізму".

„Проживаючи в селі Мала Пиля, дружина репресованого Марія Шпинь групує в своїй хаті колгоспниць і провадить серед них антирадянську аґітацію".

В архіві збереглися доноси Віктора Деряжного з Макіївки на Івана Дем'яновського, який з приводу смерти Георгія Орджонікідзе сказав: „Хоча б швидше вони, сукині діти, усі поздихали". 28 січня 1938 року І. Дем'яновського було розстріляно, його майно конфісковане. У 1965 році вдова страченого Ганна Дем'яновська почала розшук свого арештованого чоловіка і отримала повідомлення з КГБ про те, що він помер в місцях позбавлення волі 14 грудня 1945 року від виразки шлунку.

Поряд з каральними „куркульськими трійками" у складі представників НКВД, партії і прокуратури, скрізь діяли „міліційні трійки", які в документах мають також назви – спеціяльні, пашпортні, адміністративні. До складу цих каральних органів входили представники НКВД, прокуратури і міліції. Вони мали право карати лише ув'язненням. Трійки обох різновидів обмінювалися судовими справами.

Водночас центральна міліційна трійка в Україні була ліквідована за вказівкою Й. Сталіна, оскільки „вона не може виносити остаточні рішення і, крім зайвого зволікання справи, нічого не дає". Міліційні трійки залишилися в областях, де діяли в умовах повного свавілля місцевих керівників.

На списках арештованих у 1938 році народний комісар внутрішніх справ О. Успенський власноручно писав: „Розстріляти по трійці". Після розстрілу коменданти НКВД подавали довжелезні списки страчених з позначкою: „Трупи передані землі згідно із встановленими правилами".

17 листопада 1938 року масовий терор було закінчено. Уряд СРСР і Центрального комітету Комуністичної партії своєю постановою визначили, що чинним залишається лише один позасудовий орган – Особлива нарада при НКВД СРСР, який діяв до 1 вересня 1953 року. У 1939 році цей орган засудив 13,021 особу, в 1940 році – 42,912 осіб. У 1941 році Особливій нараді було дозволено засуджувати до страти і 20 років позбавлення волі. У період 1934-1953 років Особлива нарада винесла 10,101 смертний вирок і

(Закінчення на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Законопроєкт про освіту – недосконалий

КИЇВ. — Прем'єр-міністер Микола Азаров 22 лютого доручив відкликати з Верховної Ради урядовий законопроєкт про вищу освіту. Як пише „Коммерсантъ-Украина", замість нього до парляменту скерують іншу версію документу, яку протягом наступних двох тижнів буде вдосконалювати робоча група. Законопроєкт підготовлено Міністерством освіти в 2010 році, його перший варіянт викликав масові студентські акції протесту і критику з боку академічної спільноти. У травні 2011 року на доручення Президента Віктора Януковича документ повернули на довершення. Нова редакція законопроєкту була готова в листопаді 2011 року, а 28 грудня її зареєстрували у Верховній Раді. М. Азаров доручив робочій групі протягом двох тижнів виключити з нової версії документу „неоднозначні юридичні формулювання". Потім остаточний варіянт надійде до Міністерства освіти, якому заборонено „міняти ідеологію і концепцію" документу. Далі законопроєкт обговорять на засіданні Кабінету міністрів, після чого він надійде до парляменту. М. Азаров пообіцяв докласти всіх зусиль для того, щоб прийняти закон до відходу депутатів на літні вакації. „Новий проєкт закону включає найкраще з урядового варіянту і альтернативних законопроєктів, внесених народними депутатами Юрієм Мірошниченком, Лесею Оробець і Арсенієм Яценюком. Прийняття даного законопроєкту дозволить скоротити розрив між українською і закордонною освітою", – пояснив М. Згуровський, голова згаданої робочої групи. *(„Кореспондент")*

Судовій системі не вистачає незалежности

СТРАСБУРҐ, Франція. — Комісар Ради Европи з прав людини Томас Гамарберґ „з жалем відзначив, що судді в Україні не захищені від тиску ззовні, в тому числі політичного характеру". На думку Т. Гамарберґа, судді не повинні відчувати страх, що їх звільнять чи покарають за їх рішення. Комісар оприлюднив свій звіт 24 лютого за результатами візити до України. В першу чергу, комісар звернув увагу на численні проблеми судової системи. „Системні недоліки у функціонуванні української судової системи серйозно перешкоджають дотриманню прав людини. Влада повинна зробити рішучі кроки для ефективнішого вирішення цих проблем", – зазначив Т. Гамарберґ, презентуючи доповідь. Неодноразово комісар звертає увагу у звіті на відсутність незалежности судової системи в країні. На незалежність суду впливає і недостатнє фінансування з боку держави, маленькі платні суддів. У доповіді вказується, що загалом українські суди отримують всього 25-30 відс. від суми, яка потрібна для їх функціонування. „Типова" українська проблема, за словами комісара, – незбалянсованість між прокурором та адвокатом. І досі прокурор має забагато повноважень, які впливають на об'єктивність судових процесів. Адвокати ж досить часто навіть не можуть потрапити до своїх клієнтів та забезпечити право на захист, відзначає Т. Гамарберґ. Крім цього, Т. Гаммарберґ називає й інші проблеми: зловживання триманням звинувачених під вартою, недостатній доступ до медичних послуг, розтягнуті судові процеси і навіть високий відсоток невиконання судових рішень. *(„Голос Америки")*

Ціна на газ – найбільша проблема

КИЇВ. — Висока ціна на російський газ, яку нинішнє українське керівництво безуспішно намагається переглянути, стала головною проблемою двох років президентства, заявив 26 лютого Президент України Віктор Янукович. 25 лютого 2010 року В. Янукович склав присягу як президент України. „Ми шукаємо альтернативні джерела постачання газу . В центрі цієї проблеми була ціна на газ, яка і залишається цією проблемою, і за два роки тільки в цьому питанні ми отримали близько 12 млрд. дол. прямих збитків", – сказав В. Янукович. Нагадаємо, 25 лютого В. Янукович заявив, що Україна і надалі буде скорочувати обсяги споживання газу, якщо не вдасться домовитися з Росією про нову ціну на газ. *(„Кореспондент")*

АМЕРИКА І СВІТ

Міт Ромні переміг у двох штатах

ДІТРОЙТ. — В рамках президентської передвиборної кампанії у США первинні вибори серед кандидатів від Республіканської партії відбулися 28 лютого у двох штатах – Мишиґен і Арізона. В обох штатах переміг Міт Ромні. Первинні вибори у Мишиґені вважають особливо важливими для його подальшої кампанії як провідника перегонів. Водночас колишньому губернаторові штату Масачусетс у потилицю дихає Рік Санторум, колишній сенатор від Пенсильванії. В Арізоні М. Ромні переміг упевнено, одначе у Мишиґені – лише з перевагою у 4 відс., за першими підрахунками. У команді республіканських кандидатів на початках було вісім гравців, нині залишається четверо. Однак, реально на це право претендують лише два політичні діячі – М. Ромні та Р. Санторум. Для М. Ромні успіх у Мишиґені підтвердив його статус провідника і мав також символічне значення, бо його батько був тричі обраний губернатором Мишиґену. М. Ромні є виразником ідей поміркованої правиці Республіканської партії. Його головна мета – подолання економічної рецесії. Він успішний підприємець і в його діловому доробку – керівництво величезними корпораціями і порятунок від банкрутства Олімпіяди у Салт-Лейк-Сіті. Але чимало республіканських виборців у Мишиґені не мали певности щодо переконань кандидата, й дехто з підозрою ставиться до його релігії. М. Ромні – мормон. Очевидно, багатьом з них ближче Р. Санторум – консервативно налаштований діяч. Католик, батько сімох дітей, він підкреслює соціяльні проблеми, обстоює сімейні цінності, є ревним прихильником заборони абортів. Республіканські перегони за номінацію на президентських виборах тривають вже третій місяць. *(Радіо „Свобода")*

Володар „Оскара" – фільм „Артист"

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. — Найкращим фільмом 2011 року за версією Американської академії кінематографічних мистецтв і наук стала чорно-біла німа стрічка Мішеля Газанавічуса „Артист". Всього цей фільм виборов п'ять золотих статуеток, ставши однією з головних подій на 84-ій церемонії вручення премії „Оскар" 26 лютого в Лос-Анджелесі. За винагороду в найпрестижнішій номінації, „Найкращий фільм", цього року боролися дев'ять фільмів: „Хранитель часу", „Артист", „Нащадки", „Дуже голосно і неймовірно близько", „Прислуга", „Північ у Парижі", „Людина, яка змінила все", „Дерево життя" і „Бойовий кінь". Крім того, М. Газанавічус отримав „Оскара" за цей самий фільм як найкращий режисер. Жан Дюжарден, котрий виконав головну ролю в „Артистові", отримав „Оскара" за найкращу чоловічу ролю. Найкращою актрисою року стала Меріл Стріп за ролю у фільмі „Залізна лейді", де вона зіграла прем'єр-міністра Великої Британії Марґарет Тачер. Найкращим фільмом чужоземною мовою стала іранська драма „Розлучення". Винагорода за найкращий документальний фільм дісталася стрічці „Непереможені", найкращим сценарієм визнаний сценарій Вуді Алена до фільму „Північ у Парижі". *(„Укрінформ")*

Притулок О. бен Ладена демонтовано

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Влада Пакистану знесла будинок, де ховався і був ліквідований „терорист число один" Осама бен Ладен. Демонтаж, як повідомили засоби масової інформації 26 лютого, здійснювався під наглядом пакистанських військових і поліції, які оточили підходи до місця робіт. „Це було зроблено, щоб прихисток О. бен Ладена не став місцем паломництва його прибічників. За словами місцевих жителів, 25 лютого вдень до будинку О. бен Ладена були привезені екскаватори, які почали руйнувати залізобетонний паркан, що огороджує будівлю, а потім сам триповерховий будинок. Робота не припинялася навіть вночі. Як повідомлялося, провідник „Аль-Кайди" О. бен Ладен був знищений у ніч на 2 травня 2011 року американським спецзагоном в укріпленому будинку в районі міста Аботабад неподалік від столиці Пакистану. Тіло терориста було поховане в морі. *(„Укрінформ")*

Буде відзначено 45-річчя СКУ

ТОРОНТО. – 8 вересня відбудеться спільне відзначення 45-ліття Світового Конґресу Українців під час річних загальних зборів СКУ в Анависосі, Греція, та головний бенкет 17 листопада в Торонто.

СКУ закликає всі свої складові організації відзначити цю дату проведенням тематичних культурно-просвітницьких заходів, громадських зустрічей, конференцій, круглих столів, молодіжних конкурсів, радіо- і телепрограм, на яких зосередити увагу на діяльності СКУ у зміцненні зв'язків з українськими громадами світу, розбудові їхнього громадського життя, захисті основних прав і свобод українців та утвердження України як незалежної демократичної европейської держави.

Матеріяли про заплановані заходи СКУ просить висилати до канцелярії на адресу: congress@look.ca для розміщення на веб-сайті СКУ.

СКУ закликає також підсилити збіркову кампанію для підтримки його діяльности.

СКУ

УВУ впевнений у своєму майбутньому

МЮНХЕН, Німеччина. – 3 лютого відбулася зустріч новообраного ректора Українського Вільного Університету д-ра Ярослави Мельник з баварським державним міністром науки і мистецтва д-ром Вольфґанґом Гойбішем.

Зустріч мала так званий протокольний характер: кожний новий ректор УВУ відвідує міністра науки і мистецтва, щоб особисто познайомитися з ним, представити процес розвитку університету, ознайомити міністра з плянами академічної праці УВУ на майбутнє.

Проф. Я. Мельник прибула до міністерства з делеґацією, до складу якої входили новообраний декан Факультету державних і економічних наук проф. д-р Марія Пришляк, новообраний декан Філософічного факультету проф. д-р Міхаель Мозер та довголітній канцлер і директор Дослідного Інституту німецько-українських взаємин. проф. д-р Микола Шафовал.

Проф. Я. Мельник подякувала Баварському урядові за розуміння та підтримку УВУ під час процесу його реформування, що дало можливість зберегти університет на майбутнє з усіма його правами і привілеями. У подальшому ході розмови проф. Я. Мельник представила ролю і позиціонування університету як провідного україністичного центру в Евросоюзі, а також поділилася плянами стосовно головних напрямків розбудови УВУ на час своєї каденції.

Міністер В. Гойбіш з зацікавленням вислухав подані інформації та розпитував про університет, звертаючись до усіх представників делеґації УВУ. Під час розмови були порушені питання зв'язків між німецькомовним та україномовним науковими світами, профілю викладачів і студентів, числа студентів, джерел і перспективи фінансування діяльности університету, його видавничих і дослідних плянів. Делеґація в особливий спосіб наголосила на великому значенні жертвенної праці Фундації Українського Вільного Університету в США у справі створення фінансової бази УВУ.

Міністер В. Гойбіш висловив своє признання роботи, яку виконує університет, назвавши діяльність УВУ у Мюнхені „щасливим явищем". Приємна атмосфера зустрічі була знаком визнання Міністерством дотеперішніх успіхів УВУ та відчувалася також у заяві про те, що баварська державна високошкільна політика зацікавлена у діяльності УВУ у Мюнхені та Баварії.

Для інформації пригадаємо, що УВУ перенесено до Мюнхену з Праги у травні 1945 року у зв'язку з воєнними подіями. Тут у 1950 році йому надано право промоції та габілітації, тобто право присвоювати вчені ступені доктора та габілітованого доктора. Ці права були підтверджені у 1978 та 2000 роках. Створення власної фінансової бази та фінансові дотації Фундації УВУ у США, а також постійна допомога українського і німецького громадянства, сприяє праці цієї унікальної академічної установи, яка діє на основі німецького законодавства поза межами України як україномовна навчальна та наукова інституція. За словами міністра В. Гойбіша, якщо брати до уваги сучасну ситуацію в УВУ, то майбутньому цього університету нічого не загрожує.

Пресове бюро
Українського Вільного Університету

В Одесі поховали Партію Реґіонів

Станіслав Змієвський

ОДЕСА. – 28 лютого одеські активісти „Демократичного альянсу", який нещодавно був реорганізований у партію, провели чергове пікетування сесії міської ради і влаштували символічний похорон Партії Реґіонів. Приводом для цієї протестної акції стало безкарне розкрадання місцевими реґіоналами при владі земель у прибережній відпочинковій зоні та санаторно-курортних комплексів.

На розгляд міської сесії було винесено понад 150 земельних питань. Для більшости ділянок, які заплановано продати або передати іншим власникам, не зазначено ні розмірів, ні координат, ні ціни. Особливо всіх обурив намір вилучити у парку „Преображенський" 2.5 гектарів земель колишнього 1-го Християнського кладовища. Місце, де поховані засновники Одеси, нібито плянується передати сусідньому зоопаркові, а водночас виділити ділянку для спорудження торговельно-розважального комплексу.

Міська рада, очолювана реґіоналом Олексієм Костусєвим, вже давно зганьбила себе розпродажем санаторних земель та виділенням ділянок під забудову на підставних осіб. Лише рішучий спротив громадськости не дозволив їй торік ухвалити генеральний плян забудови міста. Цей документ О. Костусєв і його команда бояться виносити на громадське обговорення, бо тоді з'ясується, що під забудову на приморських схилах передбачено знести тисячі приватних будинків і примусово виселити десятки тисяч одеситів.

Засуджуючи розбазарювання землі провладними реґіоналами, команда „Демократичного альянсу" інсценувала похорон партії влади. У запрошеннях, надісланих Вікторові Януковичу та одеському голові О. Костусєву, ініціятори акції написали: „Ми вирішили поховати Партію Реґіонів зараз, остільки невдовзі хоронити її буде вже ніде (усю землю розкрадуть її недбайливі діти). А не поховати партію ми не можемо, бо вона вже давно погано пахне".

В акції на Думській площі взяли участь юні активісти „Демократичного альянсу" та громадської організації „Вперед". За ґротескною церемонією поховання Партії Реґіонів спостерігали понад 100 пікетувальників сесії міської ради

(Закінчення на стор. 14)

Цвяхи у домовину Партії реґіонів. Фото: Станіслав Змієвський.

Про Голодомор – все з більшою докладністю

В листопаді 2011 року Станіслав Кульчицький, доктор історичних наук, заступник директора Інституту історії Національної Академії Наук України, довголітній дослідник голодоморів в Україні, одержав нагороду Фундації Антоновичів за свої наукові праці. У виступі на церемонії вручення нагороди в Посольстві України у Вашінґтоні д-р С. Кульчицький ствердив, що за своєю природою український Голодомор 1931-1933 років був унікальний – як наслідок зловісного „комуністичного будівництва" в українському селі. „У 1991 році здавалося, що загроза комунізму залишилася у минулому, – сказав дослідник. – Тепер такої певности нема, багатьох людей ленінська „держава-комуна" приваблює своїм патерналізмом. Тому треба постійно виявляти – засобами наукових досліджень і художньої творчости – спорідненість сталінського геноциду з патерналізмом „держави-комуни".

Нижче вміщуємо текст виступу д-ра С. Кульчицького.

Маю честь виступати в Посольстві України у Вашінґтоні, і виступ цей торкається теми, якій я віддав 25 років дослідницької роботи. До 75-річчя Голодомору вийшла моя підсумкова, як тоді здавалося, праця. За сприяння Олександра Моцика, тодішнього Посла України в Польщі, вона була перекладена на польську мову і з його передмовою видана у Вроцлаві.

Й ось у присутності шановного Пана Олександра, який виконує високу місію уже в Сполучених Штатах, я одержую нагороду ім. Омеляна і Тетяни Антоновичів як визнання наукових здобутків з теми Голодомору, разом з моїм другом, проф. Андреа Ґраціозі. Це висока відзнака, яку Ліна Костенко, теж лавреат нагороди Антоновичів, назвала „чистою нагородою з чистих рук".

З ініціятиви австралійського проф. Стефена Віткрофта в останні роки розгортається дослідницький проєкт з вивчення найбільш маштабних голодів у XX ст. Проведено вже три конференції на цю тему. У двох з них, у Мельбурні і Шангаї, мені довелось взяти участь. Я переконався, що за своєю природою український Голодомор є унікальним. Відносна кількість жертв казахського голоду 1931-1933 років була більшою, ніж в Україні. За абсолютною кількістю жертв не має конкурентів китайський голод 1959-1960 років. Обидва голоди були викликані прагненням реалізувати комуністичний експеримент. Тим не менш, повторюю, український Голодомор є унікальним.

Ми звикли говорити про Голодомор 1932-1933 років в Україні безвідносно до загальної ситуації в СРСР. Але характер та інтенсивність голодування радянського населення потрібно розмежовувати як в часі, так і в просторі.

Голодування в Україні почалося в зимові місяці 1931-1932 років і було наслідком вилучення державою хліба з урожаю 1931 року під час зимових хлібозаготівель. В Україні воно було сильнішим, ніж в інших хліборобських реґіонах СРСР внаслідок того, що хлібозаготівельний плян був більш напруженим, але характер голодування не відрізнявся від інших реґіонів.

У зимові місяці 1932-1933 року голод повторився в усіх хліборобських реґіонах. Причина була така сама: прагнення держави взяти максимум хліба з урожаю 1932 року. Тим часом урожаї ставали меншими рік від року, а причиною зменшення були не погодні умови, а протиприродні економічні відносини між державою та селянством. Держава не бажала визнавати за селянами право власности на сільськогосподарську продукцію і вилучала її методами продрозкладки. Селяни не бажали працювати, знаючи про те, що вироблена продукція буде конфіскована. Врожай частково гинув в полі і саме тому з кожним роком ставав все меншим. Тим часом Йосиф Сталін звинувачував селян у саботажі. Щоб покарати українських селян, він застосував проти них каральну акцію, яка полягала в конфіскації всього продовольства тривалого зберігання, одержаного на присадибних ділянках. Акція була здійснена у селах, поставлених на „чорну дошку" в грудні 1932 року, а по всій Україні – у січні 1933 року. Професор Стенфордського університету Роберт Конквест, праця якого „Жнива скорботи" про голод 1932-1933 роках в СРСР стала клясичною, назвав цю акцію терором-голодом. Таке визначення відповідає суті справи.

Вивчаючи Голодомор, слід спиратися на попередників. Ми маємо таку можливість завдяки подвижницькій праці бібліографів Одеської наукової бібліотеки ім. Максима Горького, які видали за допомогою австралійської громади українців два покажчики. В них за період від 1932-го до 2007 року включно зареєстровано понад 12 тис. публікацій. В цій авдиторії, мабуть, слід вказати, що обидві книги видані під моєю редакцією. На сьогодні кількість за темою українського Голодомору вже перевищує в усьому світі 15 тис. Істотну їх частку становлять спогади людей, які пережили Голодомор.

Вголос говорити про 1933 рік стало можливим в радянській Україні завдяки системним і наполегливим діям української діяспори. Вона домоглася створення в Конґресі США комісії з розслідування українського Великого голоду 1932-1933 років. Наукова база для діяльности комісії була забезпечена Українським науковим інститутом Гарвардського університету, а її виконавчим директором став молодий українознавець Джеймс Мейс. Комісія опублікувала три томи інтерв'ю зі свідками голоду і аналітичну доповідь у вигляді фундаментального дослідження передумов, причин і наслідків цієї трагедії українського народу. Півтора десятиліття я намагався зробити цей чотиритомник доступним для українського читача. Нарешті, за фінансового сприяння Посольства США в Україні, він був перекладений українською мовою і опублікований.

Сталінська каральна акція тепер відома в усіх деталях. Документи з кремлівських архівів, які відносяться до неї, опубліковані. Зокрема стали відомі рішення про стягнення з боржників у хлібозаготівлях натуральних штрафів м'ясом, салом і картоплею. Вони були зформульовані В'ячеславом Молотовим в Харкові, узгоджені зі Й. Сталіним і опубліковані у вигляді постанов ЦК КП(б)У за підписом Станіслава Косіора і Раднаркому УСРР за підписом Власа Чубаря. Усі перелічені елементи вироблення цих зловісних постанов є в літературі.

Голод 1932-1933 років був загальносоюзною трагедією, про яку всі знали, але в радянські часи не могли говорити без ризику наразитися на звинувачення в антирадянській пропаґанді. Причина голоду в містах відома: це – зняття з централізованого постачання багатьох категорій міського населення або істотне (до 50 грамів на добу для утриманців робітників) зменшення хлібного пайка. Причина загальносоюзного голоду в селах теж відома: вилучення урожаю зернових. Знаходяться люди, які виправдовують експорт хліба необхідністю знайти валюту для закупівлі машин, щоб побудувати заводи і зустріти у всеозброєнні напад гітлерівської Німеччини.

Одна справа – забрати весь хліб, щоб перетворити його на валюту або нагодувати міста та армію ціною голоду в сільській місцевості. Тут ще можна задуматися над тим, які пріоритети були у цієї держави. Але зовсім інша справа, коли ми встановлюємо, що держава: а) вилучила все продовольство, створюючи ситуацію абсолютного голодування, б) оточила голодуючих військами, щоб вони не змогли кинутися вростіч, і в) створила інформаційну бльокаду, щоб ніхто не міг дізнатися, що відбувається у позбавленій всякої їжі місцевості. Три дії, взяті в комплексі, показують намір сталінської держави знищити голодом покараних „саботажників". Наші опоненти це добре розуміють. А тоді вони кажуть: покажіть документ!

Є новорічний лист Й. Сталіна до українських селян з вимогою здавати прихований хліб. Він став сиґналом для повсюдних обшуків, тому що йшлося про прихований хліб. Є написана рукою Й. Сталіна інструкція заблокувати Україну і Кубань. Є листи з вказівками Й. Сталіна не допускати чужоземних кореспондентів в голодуючу місцевість. Є ціла сага про поїздку колишнього прем'єр-міністра Франції Едуарда Ерріо по голодуючій місцевості, коли чекісти створювали йому „потьомкінські села". Кінець кінцем, кожна радянська люди-

(Продовження на стор. 12)

АМЕРИКА І СВІТ

Евросоюз – проти білоруських чиновників

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Голови міністерств закордонних справ (МЗС) 27 країн Евросоюзу (ЕС) схвалили 28 лютого розширення санкцій проти білоруських посадових осіб, яких в ЕС вважають відповідальними за порушення прав людини. „Рада (ЕС з загальних справ) додала 21 особу, відповідальну за придушення громадянського суспільства і демократичної опозиції у Білорусі, до списку тих, кому забороняється в'їзд (до ЕС) і чиї активи заморожуються", – повідомили у Раді. Йдеться про керівників міліції, а також високопоставлених чиновників, які займаються судовими питаннями. Напередодні голови МЗС ЕС домовилися, що рішення про внесення Евросоюзом у „чорний список" білоруських підприємців, які надають підтримку або отримують переваги від перебування при владі нинішнього президента та уряду Білорусі, буде прийнято на міністерській зустрічі у березні. До списку білоруських чиновників, яким заборонено в'їзд у країни Співтовариства, потрапило близько 160 осіб, у тому числі Олександер Лукашенко разом з синами. У кінці січня Рада міністрів закордонних справ ЕС заявила, що буде прагнути до розширення співпраці з народом та громадянським суспільством Білорусі, але посилить тиск на правлячий режим. У свою чергу, Президент Білорусі О. Лукашенко закликав Европу не лякати його санкціями, оскільки відповідь може бути дуже жорсткою. *(„Кореспондент")*

Голяндський принц ще непритомний

АМСТЕРДАМ, Голяндія. — 24 лютого лікарі, які лікують члена голяндської королівської родини, принца Йогана Фрізо, кажуть, що він зазнав значного ушкодження мозку, коли минулого тижня потрапив під лявину. Лікарі кажуть, що принц може ніколи не прийти до свідомости. 43-річний принц, який є другим сином королеви Беатрікс, їздив на лещетах на гірськолижному курорті Лех в австрійських Альпах, коли сталася лявина. Рятувальним службам знадобилось щонайменше 15 хвилин, аби відкопати його з снігу. *(Бі-Бі-Сі)*

ООН засуджує події в Сирії

ЖЕНЕВА. — Комісар ООН з прав людини Наві Пілей називає ситуацію в Сирії вкрай важкою і закликає Президента цієї держави Башара Асада негайно оголосити „гуманітарне припинення вогню". Н. Пілей, виступаючи 28 лютого на екстренному засіданні Ради ООН з прав людини в Женеві, закликала сирійський режим надати доступ незалежним міжнародним спостерігачам і гуманітарним групам. Сирійська делеґація залишила засідання, назвавши його „стерильним обговоренням" і заявивши, що Дамаск не визнає леґітимним ані засідання, ані будь-яку резолюцію, котра буде на ньому ухвалена. Як повідомляють з Женеви, на засіданні Ради ООН з прав людини готові винести на голосування проєкт резолюції, яка засуджує сирійську владу за „поширене й систематичне порушення прав людини" та закликає припинити репресії проти мирних жителів. У Сирії елітні підрозділи урядових військ продовжують запеклі бої у місті Хомс та інших осередках опору повстанців. 28 лютого, за повідомленнями, один поранений західній журналіст був врятований у Сирії. *(Радіо „Свобода")*

Б. Обама підписав закон про продовження податкових пільг

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама підписав законодавство, згідно з яким податкові пільги на заробітну платню мільйонів американців буде продовжено до кінця 2012 року. Підписаним 22 лютого Президентом законом зберігається 2 відс. скорочення податків з щотижневої заробітної платні американських робітників за рахунок пенсійного фонду соціяльного забезпечення. Прихильники продовження податкових пільг кажуть, що це сприятиме зростанню економіки США, оскільки американці заощадять у середньому додаткову суму 1,000 дол. на рік і зможуть витратити її на покупки. Згідно з законом, допомогу з безробіття також буде продовжено до кінця року. *(„Голос Америки")*

Державна мова: приклад Латвії

В Україні знову сталося загострення конфлікту довкола державної мови. 6 лютого Світовий Конґрес Українців оприлюднив заяву, у якій висловив глибоке обурення змістом законопроєкту „Про дошкільну освіту“, який був поданий в січні до Верховної Ради. Законопроєкт пропонує надати батькам право вибору мови у дошкільних дитячих закладах. Зрозуміло, що це нововведення перешкоджатиме оволодінню українською мовою новим поколінням в Україні.

Було б доцільно у цій справі уважніше придивитися до прикладу Латвії, де 18 лютого відбувся референдум щодо державної мови і 75 відс. громадян не підтримали надання російській мові статусу другої державної мови. Активність населення була рекордною – у референдумі взяли участь майже 71 відс. латвійських виборців.

У проведенні референдуму не обійшлося без втручання Росії. Представники російської опозиції Валерія Новодворська та Костянтин Боровий прибули до Риги, щоб, за їхніми словами, „рятувати Латвію“. Вони попередили латвійців, що референдум ініційований російськими спецслужбами.

Про те, що головні імпульси проведення референдуму у Латвії надходять з Росії, зазначила й екс-президент Латвії Вайра Віке-Фрейберґа. За її словами, Росія хоче зробити російську мову однією з офіційних мов Европейського союзу, тому одне з можливих рішень питання – досягти цього через одну з країн-членів Евросоюзу.

Як і в Україні, Росія має в Латвії чимало своїх прихильників. Росіяни становлять 27.3 відс. населення (в Україні – 9.2 відс.). Викладання російською мовою в державних вищих навчальних закладах Латвії було заборонене ще у 2006 році, але в країні діють 15 приватних вищих навчальних закладів різного профілю, в яких викладають російською мовою. В країні постійно насаджувалося уявлення про неприхильне ставлення до росіян і навіть переслідування цих приходьків зі сходу. Тож Росія мала підстави сподіватися вигідного для неї висліду референдуму. Цього не сталося.

Українці, які проживають у Латвії, теж підтримали латвійську мову. Керівник Українського центру молоді та дітей Латвії Ольга Берга заявила у програмі Радіо „Свобода“: „Я українка, громадянка Латвії. Я буду голосувати проти російської мови як другої державної в Латвії“. Ветерани українського національного руху з Києва закликали українців, які проживають у Латвії, не голосувати на референдумі за російську мову як другу державну. Лист ветеранів, який підписав за дорученням Народної партії Микола Зозула, надрукувала латвійська газета „Latvijas Avize“.

Але і латвійські патріоти не покладалися на випадковість. У референдумі могли брати участь лише громадяни Латвії, а чимало росіян такими не стали з неприхильности до незалежної держави або з небажання вивчити державну мову. Бюлетені-опитники були надруковані державною мовою, якою володіють не усі росіяни.

Громадський діяч, науковець Лесь Качковський писав в газеті „День“: „Нинішня Україна ще не настільки українська, щоб у ній домінував суто український менталітет. Водночас не є домінуючим і російсько-общинний. Це повинно бути дуже серйозним застереженням тим, хто силовими методами – референдумами, рішеннями Конституційного суду, указами тощо – пропонує вирішувати в Україні будь-які проблеми, на вирішення яких погляди Заходу і Сходу принципово відрізняються“.

Отже, державна мова – не тільки засіб спілкування, а й вибір нації щодо її майбутнього – европейської демократії чи російської автократії. Це треба роз’яснювати людям.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

СТОРІНКА ІСТОРІЇ

Часові маніпуляції в Україні

Олександер Кучерук

12 лютого 1918 року рішенням Української Центральної Ради для унормування відліку часу на території Української Народної Республіки уведено „київський час“, що відповідає другому часовому поясові, тобто розбіжність київського часу з часом всесвітнім становить плюс дві години. Переживши усякі маніпуляції з часом, ця система діє і тепер.

В другій половині XIX ст. людство, принаймні та його частина, що жила у ранньому індустріальному суспільстві, стала перед питанням синхронізації обрахунку часу і унормування календаря. На певному етапі ця проблема торкнулася і України, по-своєму обох її частин, як у складі Австро-Угорської, так і Російської імперій.

Перші проєкти нормалізації і стандартизації часу завмирали на стадії обговорення. Фактично реальні кроки було зроблено лише після розвалу обох імперій.

Перші зміни торкнулися введення літнього часу. Найбільше над цим питанням дискутували у Великобританії, а першим, хто увів літній час, була саме Німеччина. Зробила вона це в час Першої світової війни, пересунувши 30 квітня 1916 року стрілки годинника на одну годину вперед. Разом з нею перейшли на літній час і країни-союзники. Ці зміни торкнулися і Австро-Угорщини і, відповідно, західніх українських земель, уведено літній час також на окупованих німцями та австрійцями землях.

В період Першої світової війни перейшла на літній час і Росія, 1 червня 1917 року Тимчасовий уряд Російської республіки, запровадив своїм декретом перехід на літній час, ці зміни торкнулися і тоді вже автономної Української республіки.

Після падіння в Росії Тимчасового уряду та встановлення влади більшовиків, декретом Ради народних комісарів від 22 грудня 1917 (за старим стилем) – „Про переведення стрілки годинника“, ухвалено 27 грудня перевести стрілки годинників на одну годину назад, тобто повернутися до зимового (звичайного) відліку часу.

Але ці зміни вже не торкалися України, бо Центральна Рада не визнала жовтневий переворот в Росії і, відповідно, усі рішення більшовицького російського уряду не були чинні на території УНР. І тому наступні зміни відліку часу і календаря в Росії торкалися лише тої частини українських земель, які контролювалися владою так званої УСРР.

Відомо, що проблема відліку часу і календаря в УНР вперше розглядалося 10 лютого 1918 року на засіданні Ради народних міністрів під головуванням голови Всеволода Голубовича. Міністер шляхів Євген Сокович порушив питання „про стиль і годину“ і запропонував установити в країні „київський час“. У відповідь було ухвалено рішення „доручити Міністерству шляхів розробити такий закон і внести на розгляд Малої Ради“, але наступного дня вирішили „взамін попередної постанови доручити Міністерству внутрішних справ виробити і внести на розгляд Малої Ради законопроєкт про встановлення середньоевропейського часу на території Української Народної Республіки“. Таке рішення ухвалено у зв’язку з тим, що над цим питанням вже певний час працювало Міністерство внутрішніх справ і практично мало готовий проєкт такого закону. Отож на цьому ж засіданні уряду було розглянуто „проєкт закону про новий стиль“ і доручено міністрові внутрішніх справ Павлові Христюкові цей законопроєкт внести на „розгляд і затвердження Малої Ради“.

На засідання Малої Ради (у місті Коростені) під головуванням Михайла Грушевського 12 лютого 1918 року від комісії законодавчих внесень УЦР Скнар (ім’я не встановлено) доповів законопроєкт Міністерства внутрішних справ „про заведення на Україні числення часу по новому стилю і перевод годинників на середньоевропейський час“. Рада ухвалила закон, який передбачав перехід з юліянського календаря на григоріянський з 16 лютого 1918 року: „16 число лютого рахувати першим числом місяця березоля (марта)“, і одночасно вводився середньоевропейський час: „12 год. для Петроградського меридіяну з 1 березоля нового стилю рахувати 10 год. 52 хв. ранку і згідно з цим в усій Українській Народній Республіці перевести стрілки годинників“. На підставі закону усунуто 13-денне відставання чинного календаря від реального та установлено властивіший час, який відповідав часовому 2-му поясові.

Цікаво, що цього ж дня Мала Рада затвердила Тризуб „знак Київської держави часів Володимира Святого“, як державний герб УНР.

Незважаючи на ухвалені рішення, унормування відліку часу остаточно не відбулося. Ця проблема залишалася актуальною і в період правління гетьмана Павла Скоропадського. До її вирішення гетьман повернувся через кілька місяців, після державної візити до Берліну у першій половині вересня 1918 року, коли були нав’язані тісніші стосунки з Німеччиною. Розширювалися торгово-економічні стосунки між державами, з цим була пов’язана інтенсифікація руху товарів. Важливим чинником ефективности цих заходів була налагодження реґулярности руху потягів, що у свою чергу було пов’язано з системою відліку часу та його синхронізацією. Тому виникла необхідність ще раз повернутися до цього питання.

Гетьман ухвалив окрему „Постанову про введення східньоевропейського часу в Українській Державі“, що була опублікована у „Державному віснику“ (ч. 54 від 3 жовтня). Документ визначав, що за основу береться східньоевропейський час, відлік якого починався від ґринвічського меридіяну, а київський час „попереду ґринвічського якраз на дві години“, одночасно враховувалося, що „східньоевропейський час у порівнянні з київським запізнюється на дві хвилини і одну секунду“. Постанова передбачала, що у ніч з неділі на понеділок 30 жовтня на 1 листопада 1918 року уводився київський час „так, щоб дві минути та 1 секунду після півночі середнього часу годинники на всій території України вказу-

(Закінчення на стор. 13)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Будуємо український храм

Дорогі брати і сестри українці!

Звертається до Вас священик Української Греко-Католицької Церкви о. Ярослав Даньків, парох храмів Архистратига Михаїла в селі Березове та Всіх Святих Українського Народу в місті Докучаєвську Донецької області. Недавно я був на авдієнції у Владики Степана, Екзарха Донецько-Харківського, і коли очікував, переглядав газети та журнали різних видань з інших єпархій. Серед них була і „Свобода" з минулого року. В кінці авдієнції я сказав Владиці про Вашу газету і попросив Його благословення на написання листа до Вас. Владика благословив мене і просив більш детально описати про все. Тому дуже прошу Вас опублікувати мого листа у Вашому часописі і вірю, що хтось зрозуміє і відгукнеться на моє прохання.

УГКЦ на сході України почала свою місійну діяльність відразу після розвалу СРСР. Тут є дуже багато вихідців з Галичини, які були насильно депортовані з своїх рідних місць. Зараз нашими парафіянами є не тільки галичани, але і люди різних національностей: українці, поляки, греки, латвійці, білоруси, молдавани, росіяни та інші. Ця область є багатонаціональною, тому що не тільки галичани зазнавали депортації, але і багато інших народів колишнього СРСР. Ця область є на кордоні з Росією.

Відразу було трохи важко, бо доводилось служити під відкритим небом, а коли було холодно, то в домах парафіян. І не сприймалася наша УГКЦ усіма людьми, а особливо московською Церквою, яка і досі нам робить певні перешкоди. Проходили роки, і люди самі зрозуміли ролю УГКЦ, а також ролю московської Церкви, яка тільки стоїть на сторожі „єдіной і недєлімой Росії". А звідси випливає, яке було ставлення місцевої влади до нас. Дуже тяжко нашим громадам доводиться отримати землю під будівництво храму. А нам, священикам, доводиться по декілька років жити без сімей, щоб якось спочатку одному влаштуватись, а потім привезти свою сім'ю з Галичини. Але, дякуючи Богові, ми смиренно це переносимо і своїми молитвами та ділами стараємось відкрити людям очі.

Переконані, що вже не за горами той час, коли люди змінять своє ставлення до нас, і віримо, що тільки наша УГКЦ стане тим мостом, який об'єднає всі українські Церкви в одну єдину помісну Київську Церкву, і відродиться духовність нашого народу. Вірю, що Господь вже почув молитви, плач і стогін нашого багатостраждального народу.

Ми тут стараємось жити повноцінним духовним життям. Дуже часто до нас приїжджають семінаристи зі Львова, Івано-Франківська та Дрогобича. Постійно проводимо маївки, вертепи, колядки та недільні школи, табори відпочинку для дітей і по можливості відвідуємо святі місця у Галичині.

Наша парафія офіційно існує з 1995 року. Почала збільшуватись чисельність громади, і потрібно було просити місцеву владу про виділення земельної ділянки для будівництва нового храму. Але нам так і не вдалось цього зробити. Нам просто відмовляли. І тому не залишалось нічого іншого, як просити місцеву владу виділити земельну ділянку під будівництво житлового будинку. Декілька разів я подавав прохання, але, на жаль, відмовляли.

В лютому 2005 року з'явився закон, який дозволяв багатодітним сім'ям виділяти земельні ділянки. Моя сім'я є багатодітною. І тому я відразу став готувати необхідні документи. 7 квітня 2005 року сесія селищної ради виділила земельну ділянку для будівництва будинку. А 28 квітня того року я отримав дозвіл селищної ради на будівництво житлового будинку.

Восени 2005 року заклали фундамент, у наступні роки звели стіни храму, змонтували дах, закінчили накриття храму бляхою.

Цього року плянуємо побілити стіни всередині храму, викласти плитку на підлогу, купити престіл, тетрапод, проскомидійник. І маємо надію, що, виконавши ці роботи, освятимо храм і будемо проводити Богослужіння.

Але на даний час нам не можуть офіційно підключити світло, воду і каналізацію, бо це не житловий будинок, а храм. Я брав земельну ділянку під будівництво житлового будинку. Інакше нам би не виділили земельну ділянку. У нас часто міняється влада і відповідно – закони. На даний час у нас такий закон, що якщо на протязі семи років не побудований будинок, то місцева влада має право забрати земельну ділянку. У нас в області уже були випадки, коли забирали земельні ділянки у церков Київського патріярхату і передавали громадам московської Церкви. На цих теренах вона є домінуючою.

Відведений законом термін у мене закінчується у квітні. Але, зважаючи на світову кризу, яка була, і на прохання депутатів, різних організацій та людей, уряд добавив ще пів року. І тому в мене є ще вісім місяців до кінця терміну, відведеного законом. До мене вже неодноразово приходили представники місцевої влади і просили показати відповідні документи на будівництво житлового будинку, запитували, чому на цій земельній ділянці я будую храм, а не житловий будинок. Мені терміново потрібно на цій ділянці побудувати будинок, в якому буде кімната для проведення недільної школи та катехизації як дорослих, так і дітей. А також хоча б дві житлові кімнати, кухня і т. д. Тоді мені можуть підключити світло, воду і каналізацію, оформити необхідні документи на будинок. Після цього я переоформлю документи у власність УГКЦ. В цьому будинку і буде проживати священик з своєю сім'єю.

Від держави ми не отримуємо ніякої допомоги. І тому звертаємось до Вас.

Згідно з теперішніми цінами на матеріяли та платню робітникам, потрібно 400 тис. грн. або 50 тис. дол. Просимо фінансової допомоги, щоб якнайшвидше почати будівництво. Вірю, що здригнеться щира українська душа, як у доброго самарянина.

Наперед дякую і вірю, що Ви зрозумієте мою ситуацію.

Електронна пошта: dankiv@ukr.net. Адреса: о. Ярослав Даньків, вул. Кірова, 3, село Березове, Мар'їнський район, Донецька область 85665 Ukraine.

о. Ярослав Даньків,
Березове,
Донецька область

Українська греко-католицька церква Архистратига Михаїла в селі Березове на Донеччині. Фото: о. Ярослав Даньків

Нещадна боротьба за владу в УПЦ МП

Події, які відбуваються в останні півроку в Українській Православній Церкві Московського патріярхату, вказують на те, що вже почалась відверта боротьба за місце предстоятеля Церкви. Хоча нинішній предстоятель є живий і здатний керувати Церквою, але під приводом його хвороби Московський патріярхат вирішив провести на цю посаду свою людину, бо за останні роки Митрополит Володимир (Сабодан) виявив себе прихильником все більшої автономії від Москви і став рухатися до спілкування з Київським патріярхатом.

Це стало загрожувати Москві втратою величезної території і пастви, якщо єдина Українська помісна (незалежна в своєму управлінні) Церква буде створена шляхом об'єднання усіх гілок українського православ'я.

Останній Синод УПЦ МП 21 лютого став свідченням того, що в цій Церкві стався розкол. Серед претендентів на посаду Митрополита називають кілька прізвищ, але жодна з тих осіб не є однозначним провідником. Митрополит Одеський Агафангел (Савін), хоч і найстарший за рукоположенням, але є етнічним росіянином, якому незрозуміла українська ідентичність переважної більшости вірних УПЦ і з якою він не хоче рахуватися.

Митрополит Донецький Іларіон (Шукало) є етнічним українцем, вихідцем з Галичини, але саме це може викликати несхвалення з боку Московського Патріярха, який затверджує вибір Собору, бо Москва стала перед фактом того, що і в церковній, і в політичній площині з керівниками в Україні відбуваються метаморфози – лояльні до Росії і покірливі Кремлеві на шляху до влади, вони потім різною мірою стають прибічниками самостійности в керуванні.

Так було з Леонідом Кучмою та Віктором Януковичем в їхньому президентстві, так було і з Митрополитом Володимиром (Сабоданом) в його предстоятельстві. Передбачалось, що поставлений у 1992 році на Київську катедру Митрополит Володимир буде маріонеткою в руках Москви. Але минув час – і він став вагомою й самостійною постаттю українського релігійного життя. І якщо для цього потрібно було 20 років, то з Митрополитом Іларіоном (Шукалом) це може статися значно швидше.

Нещодавній Синод не оголосив Митрополита Володимира недієздатним, не відсторонив його від керування Церквою. Рішення Синоду стосувалися правої руки Митрополита Володимира – Архиєпископа Олександра (Драбінка), якого звільнили з важливих посад, чим зменшили можливості Владики Володимира до опору. Фактично, залишився тільки один крок.

о. Ігнатій
(Олександер Воловенко),
Донецьк

У нас є надія – діти

Позитивні новини з України – це рідкість. Щодня ми дізнаємось про переслідування, протести, кризу, розкол країни… Я ж потрапила на святкування Дня Соборности до громади, де Україну люблять, де соборність України відзначали молитвою, піснями та танцями, смачною українською їжею та дитячим сміхом. Так виглядало свято у громаді Спілки Української Молоді в Пасейку, Ню-Джерзі.

На сцені невеликої залі за тисячі кілометрів від України цього дня були українські пісні та танці дітей, що народились на чужині. Більшість з цих дітей ніколи не відвідували українську землю, однак, українською мовою вони володіють краще, ніж деякі українці, зокрема прем'єр-міністер України.

Якби українські можновладці любили читати, варто було б ініціювати в українському політикумі акцію „Прочитай „Похвалу глупоті" Еразма Ротердамського. Це сатирична книга католицького священика та богослова, який вчить бути простими, як діти. Це настільна книга для освіченої людини. Та освічености в українській політиці нині бракує, на відміну від 1919 року, коли проголошувалась незалежність Української Народної Республіки. Можливо, саме це і є причиною, що через багато років після проголошення соборности України у новинах все частіше чути про розкол та роз'єднання.

„Хто впокориться, той буде найбільший", – сказано у Святому Письмі. Без пихи, без заздрощів, без жадоби до багатства, але з любов'ю. Так ми зробимо Україну єдиною. У нас є надія – діти, що знають історію і люблять Україну. Є надія, що щастя не згубиться у гонитві за ним.

Ярина Матвійчук,
журналіст,
Пасейк, Ню-Джерзі

УКРАЇНА І СВІТ

В Музеї Уласа Самчука

Інна Нагорна

У 1942 році газета похвалила Леоніда Кравчука

РІВНЕ. – 16 лютого до Літературного музею Уласа Самчука завітали з Києва активісти Міжнародного громадського об'єднання „Рівненське земляцтво", які ознайомилися з експозицією і діяльністю музею. Їхню увагу привернули примірники газети „Волинь", яку в 1941-1942 роках редагував У. Самчук. Ця газета 15 січня 1942 року вмістила інформацію про житинського хлопчика Леоніда Кравчука – майбутнього Президента України і нинішнього очільника „Рівненського земляцтва".

Тоді в газеті повідомлялося: „Село Великий Житин біля Рівного під час Різдвяних свят було оживлене українською колядою. Діти, молодь і старші колядували на Український Червоний Хрест. Церковний хор села наколядував на цю ціль 931 крб. Свідомі діти українського села Н. Турченюк і Л. Кравчук заколядували на Український Червоний Хрест 40 крб. Цей гарний приклад перейняли діти від своїх свідомих батьків, що зложили на церковну тарілку 550 крб.".

Активісти Міжнародного громадського об'єднання „Рівненське земляцтво" у Літературному музеї Уласа Самчука в Рівному.

Вшанували 107-річчя Уласа Самчука

20 лютого минуло 107 років від дня народження видатного письменника Уласа Самчука і п'ять років відтоді, як Літературний музей У. Самчука в Рівному відчинив свої двері перед відвідувачами.

Саме до цієї дати вперше видано досі ніде не публіковану драму У. Самчука „Шумлять жорна", яку письменник написав у 1947 році.

З'явилася книга у видавництві „Азалія" Рівненської організації Національної Спілки письменників України, у „Бібліотечці Літературного музею У. Самчука в Рівному", завдяки матеріяльній допомозі розпорядників спадщини Уласа Самчука – подружжя Оксани та Ярослава Соколиків з Канади.

Коли у 1934 році У. Самчук за першу книгу трилогії „Волинь" став лавреатом премії Товариства письменників і журналістів Західньої України, то в інтерв'ю для преси запропонував встановити нагороди за прозу, поезію і театральні твори.

Коли відомий діяч мистецтв Анатоль Демо-Довгопільський створював у Рівному український театр, письменник всіляко сприяв його діяльності. Певно, уже тоді уява письменника вимальовувала на рівненській сцені фраґменти власного драматичного твору.

17 жовтня 1947 року в таборі для переміщених осіб У. Самчук писав: „Здається, „Жорна" скінчив. Останню сторінку дописав перед самим обідом". 30 жовтня 1947 року знову читаємо запис: „4 листопада маю бути на конференції в Майнц-Кастелі, присвяченій еміґрантській драматургії. Читатимуть свої драматичні твори: Іван Багряний – „Морітурі", Докія Гуменна – „Епізод з життя Европи Крицької", (…) ну і я наміряюсь показати мої „Шумлять жорна", дарма, що вони все ще не як слід опрацьовані".

11 квітня 1948 року на Третьому з'їзді Мистецького Українського Руху доповідач Юрій Шерех назвав драму „Шумлять жорна" у числі трьох найвизначніших драматичних творів українських письменників.

Працівники Літературного музею У. Самчука запалили „Свічу пам'яті" на пошанування письменника. Відбулася презентація книги „Шумлять жорна".

У заході взяли участь проф. Валерій Полковський з Канади, письменники, просвітяни, пластовий курінь ім. У. Самчука ч. 33, учні та студенти.

Інна Нагорна – завідувач Літературного музею Уласа Самчука в Рівному.

Вручення премії ім. Братів Богдана та Левка Лепких

Тетяна Бударь

ТЕРНОПІЛЬ. – У мистецькій ґалерії Національної Спілки художників України 22 січня відбулося урочисте вручення Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. Братів Богдана та Левка Лепких за 2011 рік. Були нагороджені письменник з Львова, уродженець села Наraїв Левко Різник, Народний артист України Олег Мосійчук та літературознавець, професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Микола Ткачук (останній – за поданням музею Богдана Лепкого). Вони одержали медалі, дипломи, грошові винагороди.

Нових лавреатів вітали голова громадської ради з присудження цієї премії Богдан Хаварівський, поет Євген Безкоровайний, журналіст Михайло Ониськів, науковці Надія Білик та Олег Витвицький, письменник Богдан Мельничук, підприємець-меценат Михайло Ратушняк та інші.

Художні виступи представили аматори сцени з мистецьких гуртів Тернопільської обласної експериментальної школи мистецтв та з Бережан. Учасники свята одержали календарики, видані до 140-річчя від дня народження Б. Лепкого. Спонзором видання стала Бережанська філія Кредитної спілки „Вигода".

Під час урочистого вручення Всеукраїнської премії ім. Братів Богдана і Левка Лепких. (Фото: музей Богдана Лепкого в Бережанах).

До 75-річчя...

(Закінчення зі стор. 3)

442,531 вирок про ув'язнення.

Щоб уникнути відповідальности за масові репресії, московські провідники провели в органах НКВД Української РСР чотири закритих наради, спрямованих нібито на „відновлення соціялістичної законности". Новий нарком внутрішніх справ Лаврентій Берія 26 листопада 1938 року наказав: „Забезпечити усіх оперативних працівників НКВД примірниками кримінальних кодексів". Нарешті вони почули про деяку законність...

Насправді критикували не стільки явища масових репресій, скільки порушення „процедури слідства" – тортури, вироки без допитів арештованих, страти до винесення вироків і т. п. Заохочувалася критика керівників з боку підлеглих. З органів НКВД в СРСР було звільнено в 1939 році 7,372 особи (23 відс. чисельности) оперативного складу, але заарештовано лише 937 осіб. НКВД успішно пристосовувався до нових умов, замінюючи одних карателів іншими.

Проведено презентації патріотичних видань

ТЕРНОПІЛЬ. – 15 лютого Молодіжний Націоналістичний Конґрес (МНК) представив читацькій авдиторії книгу „Нація, яка не капітулює“ – про боротьбу Ірляндської республіканської армії за незалежність та соборність Ірляндії.

В заході взяли участь упорядники книги Ярослав Іляш і Віктор Рог, голова МНК Сергій Кузан та інші. Презентацію відвідало багато громадських діячів Тернопільщини, зокрема Олег Витвицький з громадського об’єднання „Українська справа“ та Святослав Липовецький з Спілки Української Молоді в Україні.

Перед презентацією було організовано показ прозірок з історії визвольної боротьби ірляндського народу.

Презентації книги відбулися в Полтавській, Сумській, Харківській областях. Після Тернополя книгу презентуватимуть в Івано-Франківську, Чернівцях і Вінниці.

Молодіжний Націоналістичний Конґрес

Ректор Острозької академії дарує Юрієві Щербакові енциклопедію „Острозька академія“. (Фото: Аліса Гордійчук)

ОСТРОГ, Рівненська область. – В Острозькій академії 21 лютого презентували новий роман Юрія Щербака „Час смертохристів. Міражі 2077 року“. Публіцист і громадський діяч Михайло Слабошпицький, директор видавництва „Ярославів Вал“, де вийшла книга, сказав, що цей роман повинен прочитати кожен, хто претендує на те, аби аналізувати ролю і місце України у сучасному і майбутньому світі.

Студентів цікавили питання, що стосуються сучасної української літератури та її епатажного характеру, історичної пам’яті та відповідальности українців, міжнародного партнерства нашої країни, а також поради про те, що особисто кожен представник молодого покоління може зробити для того, аби долучитися до культурно-історичного розвитку України, підвищення її авторитету, рівня демократичности і життя загалом.

Ректор університету Ігор Пасічник від імені студентства та професорсько-викладацького складу подякував гостям за змістовну розмову і подарував примірники енциклопедії „Острозька академія“.

Юлія Яручик

Вшанували пам’ять Левка Горохівського

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 15 лютого минуло 69 років від дня народження громадського й політичного діяча, політв’язня комуністичного режиму, поета, колишнього народного депутата України (першого й другого скликань), уродженця села Саранчуки Левка Горохівського.

19 лютого на ринковій площі відбулося урочисте відкриття меморіяльної дошки Л. Горохівського, на якому виступили представники місцевої влади, друзі й соратники земляка, зокрема відомий громадсько-політичний діяч, колишній голова Служби безпеки України Валентин Наливайченко.

Урочистості продовжились у школі мистецтв, де бережанці та гості міста мали можливість подивитись відеофільм, виставку літератури, послухати цікаві спогади про свого земляка. Були на вечорі й виступи місцевих поетів, учнів школи мистецтв та Саранчуківської школи.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує на

доповідь

доктора філософічних наук,
професора катедри української літератури Ніжинського Національного Університету ім. Миколи Гоголя

Валентини Хархун

Фулбрайтської стипендіятки 2011/2012

Авторський міт війни у кіноповісті Олександра Довженка “Україна в огні“

в суботу, 17 березня 2012 року
о год. 5-ій попол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)

New York, NY 10003

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ПІВНІЧНОГО НЮ-ДЖЕРЗІ

повідомляє що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в п’ятницю, 16 березня 2012 р. о год 3:00 попол.

в приміщені головної канцелярії УНСоюзу
2200 Rt. 10, Parsippany, NJ 07054

У загальних зборах зобов’язані взяти участь з рішаючим правом голосу члени управи окружних комітетів, конвенційні делеґати, та по два делеґати наступних відділів:

25, 27, 37, 42, 70, 76, 133, 134, 142, 171, 172, 234, 287

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмить участь

Члени Екзекутивного Комітету УНСоюзу

За управу Округи:

Стефан Вельгаш - голова Округи
Неоніля Сохан - секретар
Володимир Гончарик - касир

Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика

- Переклад *Історії України-Руси* М. Грушевського
- Видання монографій, перекладів і документів
- Організація конференцій про історію України
- Підтримка наукових досліджень у ділянці

Підтримайте Центр Яцика — сприяйте вивченню історії України

Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2H8 Canada
E-mail: cius@ualberta.ca; www.cius.ca
Tel: 780.492.2972 Fax: 780.492.4967

Дуже багато означає – відродити цей храм

Д-р Володимир Мезенцев
(Спеціяльно для „Свободи")

Постає з руїни історичний храм св. Покрови Української Православної Церкви Київського патріярхату в селі Дігтярівці Новгород-Сіверського району Чернігівської області. Фото: Володимир Мезенцев.

Минулого року, завдяки підтримці українців Америки та Канади, під керівництвом директора Науково-дослідного Інституту історії архітектури та містобудування у Києві, архітектора Сергія Юрченка почалось реставрування напівзруйнованого визначного мурованого храму св. Покрови Української Православної Церкви Київського патріярхату (УПЦ КП) в селі Дігтярівці Новгород-Сіверського району Чернігівської області.

С. Юрченко від імені мешканців та адміністрації села, пароха церкви, її реставраторів та будівельників переказує щиру подяку спонзорам цього проєкту – Товариству св. Андрія у США (президент – архидиякон д-р Ігор Махлай, секретар – Михайло Герець, скарбник – Віталій Візір) та Дослідному Інститутові „Україніка" (президент Орест Стеців) у Торонто за щедрий ґрант 20 тис. дол., використаний на відбудову храму протягом 2011 року.

Імена доброчинців з Північної Америки, які надіслали спонзорам свої пожертви на цю ціль, назавжди збережуться в історії духовного відродження села Дігтярівки.

З особливою приємністю відзначимо великодушний жест Еміля Зайла (Кісімі, Фльорида), котрий пожертвував основну частину вказаного ґранту.

Видатний меценат гетьман Іван Мазепа (1687-1709) спорудив і реконструював за свій рахунок 43 церкви, дзвіниці, монастирські й цивільні будови в Україні та за її межами. Останньою й однією з найкращих його фундацій є цегляна Покровська церква 1708-1709 років у Дігтярівці. Гетьман виділив на її спорудження 15 тис. золотих, трохи менше, ніж на будову найбільшого мурованого собору св. Трійці у своїй столиці Батурині (20 тис. золотих).

П'ятидільний, п'ятиверхий, хрещатий Покровський храм має незвичайно широку центральну баню, діяметром 9.1 метрів. Вона є більша за головні бані зруйнованого Батуринського Троїцького собору та Софійського собору в Києві (діяметр 7.7 метрів). Центральна баня з ліхтарем (лантерн) Покровської церкви досягала висоти 34 метри, а з маківкою й хрестом – 45 метрів і була видна за 10 кілометрів навкруги. Серед споруд центральної України цей храм виділяється досконалими архітектурними формами і зовнішнім декором у стилі західньоевропейського бароко. Вважається, що його дизайнер був обізнаний з тогочасною архітектурою Франції та Італії.

Покровська церква прославилась і своєю святинею – чудотворною іконою Богородиці Дігтярівської. Її образ з Христом-Немовлям був написаний у самобутньому народньому стилі з місцевим кольоритом цього деснянського краю, мабуть, в другій половині XVII ст. Оригінал ікони втрачено, але залишились її копії (списки) XVIII-XIX ст.

Побожний І. Мазепа їздив до храму Дігтярівки на поклоніння й молитви цій іконі і оздобив її розкішними срібними з позолотою шатами. Вони є високохудожнім твором українського барокового ювелірного мистецтва та металопластики київської школи і зберігаються у Музеї історичних коштовностей України в Києво-Печерській Лаврі. Дві подібні пишні позолочені срібні шати ікон, замовлені гетьманом і прикрашені його гербом, експонувалися на виставці „Україна-Швеція" в Українському музеї Ню-Йорку у 2010 році.

Ця непересічна церква та Дігтярівка пов'язані з важливими історичними подіями Мазепиного повстання за незалежність козацької держави. У жовтні 1708 року поблизу того козацького села на березі Десни стала табором шведська армія. Там І. Мазепа зі своїми козаками приєднався до короля Карла XII і уклав українсько-шведський військовий і політичний альянс з метою звільнити центральну Україну від підлеглости Москві. За місцевим переказом, у Покровській церкві перед образом Матері Божої Дігтярівської гетьман присягнув на вірність королеві. 2008 року поблизу села місцеві власті встановили ґранітний пам'ятник І. Мазепі та Карлові XII на вшанування 300-ліття їхнього історичного союзу.

Копія Чудотворної ікони Богоматері Дігтярівської 1794 року. Фото: Микола Турчинов (2011), Національний заповідник „Чернігів стародавній". Позолочені срібні шати ікони фундовані Іваном Мазепою, Музей історичних коштовностей України. Комп'ютерна реконструкція ікони з шатами: Василь Сидоренко (2012).

Однак, долі шведсько-козацького війська, як і Дігтярівського храму та славної ікони, не склались щасливо. Після поразки повстання І. Мазепи його герб, виґравіруваний на шатах цієї ікони, безуспішно намагались стерти і закрили накладкою. За більшовицької влади Покровську церкву зачинили, оригінал чудотворної ікони Богоматері Дігтярівської тоді зник, а її коштовні шати та інші церковні цінності забрали до музею у Києво-Печерській Лаврі в 1930-их роках. У 1960-1961 роки, за наказом голови місцевого колгоспу, трактором знесли східню, вівтарну й західню частини храму та скинули копули. Люди ще пам'ятають, як на голову одного з руйнівників церкви, що розбивав її стіни ломом, згори раптом впала цеглина. Нищити храм далі дігтярівці відмовились. Але непокрита напіврозорена споруда сама швидко руйнувалась від запустіння й опадів і врешті дійшла до аварійного стану.

З 1954 року (початок Хрущовської відлиги) до нашого часу історики архітектури, реставратори та пам'яткоохоронці неодноразово звертались до відповідних державних установ з пропозиціями реставрувати і не дати загинути цій унікальній пам'ятці архітектури всенаціонального значення. У роки незалежности патріотично налаштована сільська голова Дігтярівки Тетяна Школьна та місцева громадськість також домагалась від держави можливости відбудувати храм і зробити його діючим. На жаль, дістати фонди на цю ціль в Україні не вдалось. Лише за фінансової допомоги спонзорів та приватних осіб з діяспори київський архітектор С. Юрченко наприкінці 2010 року розпочав пляномірну наукову реставрацію Покровської церкви. На початок робіт збереглись тільки квадратова у пляні центральна частина храму з восьмикутним підбанням та гранчасті південний і північний приділи. На останньому ще стоїть копула з світовим ліхтариком. На інших компартиментах бані обвалились.

С. Юрченко найняв бриґаду кваліфікованих мулярів з Глухова та Чернігова і залучив дігтярівських будівельників й робітників. Їх очолює досвідчений глухівський майстер реставрації церков Олександер Єременко. Восени 2010 року вони спорудили тимчасовий дерев'яний дах, щоб захистити від опадів вцілілу баню північного приділу.

З травня до грудня минулого року будівельники розібрали потужні завали цегли від зруйнованих стін та перекрить церкви, поставили риштування, наново змурували розбиту східню підпружну арку, що підтримує головну баню (без цього неможливо звести на ній важку копулу) та майже повністю відновили найбільш пошкоджений південний приділ. Там наново звели карниз і напівсферичну копулу з восьмикутним ліхтарем/підбанням. Реставратори достовірно відтворили втрачені фасадні декоративні деталі з цегли та назовні потинькували стіни приділу. Його баню увінчали цибулястою маківкою з дерев'яними каркасом та тимчасовою покрівлею. На початку нового будівельного сезону в квітні на цю баню встановлять хрест, що викували й позолотили у Києві, та опорядять вікна скляними шибками. Майже завершений південний приділ можна використовувати як каплицю для Служби Божої до кінця ремонту решти храму.

Селяни Дігтярівки вже заснували парафію при Покровській церкві (староста Віра Іванець). Настоятелем храму є о. В'ячеслав Павленко, благочинний Новгород-Сіверського району Чернігівської епархії УПЦ КП. До парафії належать сільська голова Т. Школьна та секретар сільради і вчителька історії місцевої школи Лідія Швець. Священик і парафіяни всіляко сприяють відбудові й облаштуванню церкви.

(Закінчення на стор. 13)

Про Голодомор...

(Продовження зі стор. 5)

на підтвердить, що про голод стало можливим говорити тільки з грудня 1987 року, через 55 років. Але в документі про натуральні покари йшлося тільки про м'ясо, сало і картоплю. Нема письмового документа про реквізицію плодової сушні, вилучення цибулі, конфіскацію гарбузів і буряків. Операція з вилучення всієї їжі була проведена під час подвірних обшуків голодуючими незаможниками під керівництвом чекістів на підставі усних вказівок. Тим часом розповідь свідків Голодомору про вилучення в січні 1933 року всієї їжі не є доказом для наших опонентів.

Тим не менше, свідчення людей, сотні яких розповідали про конфіскацію всієї їжі, заслуговують на увагу. Я прийняв пропозицію Гарвардського університету взяти участь у підготуванні Атласу Голодомору до 80-ої річниці і вже запропонував десятки карт. На мою думку, найважливішим документом стануть нанесені на карту свідчення про конфіскацію всієї їжі, відзначені в місці перебування свідка. Вони опубліковані в Україні, США і в Росії. Така карта в сукупності з документами архівів Кремля про фізичну та інформаційну бльокаду українських реґіонів буде підґрунтям для правової кваліфікації Голодомору як геноциду.

Мої колеги у країнах Заходу здебільшого сумніваються в тому, що Український голодомор був геноцидом. Справді, з лютого по липень 1933 року Україна і Кубань одержали основну частину продовольчої допомоги, яку Політбюро партії спеціальними постановами розподіляло серед голодуючих регіонів Радянського Союзу. Ці постанови висвітлювалися в пресі як свідчення турботи партії про колгоспне село. Вони й досі тиражуються в російській пресі з такими же поясненнями. Архівне аґентство Російської Федерації опублікувало в 2009 році збірник документів про голод, який складається з кольорових ксерокопій постанов Політбюра Центрального Комітету партії. В них кожна коротка резолюція про надання допомоги зерном тій або іншій области України супроводжується зробленим червоним олівцем підписом Й. Сталіна.

Однак, пов'язані з Голодомором факти треба розглядати в їх сукупності. Створення ситуації цілковитого голодування і наступна допомога голодуючим з розривом в декілька тижнів засвідчує тільки те, що Й. Сталін не прагнув знищити всіх людей на заблькованій території, яку повністю очистив від продовольства. Загибель мільйонів повинна була показати тим, хто вижив, як їм треба поводитись. Й. Сталін боровся з саботажем, а в Конституції УСРР 1919 року було записано: „УСРР визнає працю обов'язком усіх громадян Республіки і проголошує лозунґ: „Хто не працює, той не їсть"(стаття 28).

Націленість репресій на Україну є безсумнівною. Тут була головна небезпека для влади, тому що соціяльний протест поєднувався з національним. Україна була найбільшою національною республікою, яка претендувала стати ще більшою: двічі український уряд ставив перед Політбюром ЦК ВКП(б) питання про приєднання суміжних реґіонів Російської Федерації з переважно українським населенням, а кампанія українізації Північного Кавказу одержала гарячу підтримку з боку місцевого українського населення.

Ця республіка мала великі традиції національно-визвольної боротьби , і Володимир Ленін свого часу побудував свою централізовану імперію у конституційному вигляді союзу рівноправних республік, щоб розв'язати передусім українське питання. Багато важило геополітичне становище України на кордоні з Европою. По той бік кордону знаходилася Західня Україна, яка вже об'єднувалася у 1919 році з Наддніпрянською Україною в єдину державу. „Україну можемо втратити!" – писав Й. Сталін Лазареві Каґановичеві у серпні 1932 року, пов'язуючи таку можливість з кризою в центрі. У 1991 році, коли центр вразила така криза, вона була втрачена.

Все це пояснює, чому Україна знаходилася в епіцентрі превентивних сталінських репресій, які дозволили Й. Сталінові протриматися на своїй посаді до межі, продиктованої біологією. Але в січні 1933 року „вирішальний удар" (це вислів самого Й. Сталіна) по українському селянству збігся з припиненням дальшої реалізації комуністичної програми Російської комуністичної партії (більшовиків) 1919 року. Сама програма залишалася діючою до епохи Микити Хрущова, який замінив її третьою програмою. Тією самою, що обіцяла людям комунізм через 20 років, у 1980 році. Варто нагадати, що термін „комунізм" в Радянському Союзі використовувався в його пропаґандистському значенні – як лад, в якому матеріяльні і культурні блага розподілятимуться за потребами. Я ж маю на увазі комунізм виробництва, а не розподілу, тобто ту „державу-комуну", створення якої В. Ленін проголосив у „Квітневих тезах" 1917 року першочерговим завданням партії, поряд з її перейменуванням з соціял-демократичної в комуністичну і організацією Комінтерну. „Держава-комуна" залишилася недобудованою внаслідок рішення керівників партії в січні 1933 року відмовитися від хлібозаготівель у вигляді гумової продовольчої розкладки і перейти до фіксованих зобов'язань колгоспів та одноосібників перед державою податкового характеру.

Прод-розкладка руйнівно діяла на процес виробництва: пересвідчуючись в тому, що держава забирає у них стільки хліба, скільки захоче, селяни припиняли працювати або працювали з-під палки, як раби. Обсяг виробництва різко падав, і держава вже не могла нагодувати місто і продати за кордон великі партії хліба, хоч забирала у селян все, що вони мали. Коли ж селяни знали наперед, що їм доведеться ділитися з державою фіксованим обсягом продукції, вони мали стимул працювати так, щоб одержати якнайбільше продукції.

Іншими словами, держава визнала право власности селян на продукт їхньої праці, одержуваний як у громадському господарстві колгоспів, так і з присадибної ділянки. Селяни дістали право на вільну торгівлю власною продукцією за цінами попиту і пропону-

(Закінчення на стор. 14)

Часові маніпуляції...

(Закінчення зі стор. 6)

вали саме північ (тобто нуль годин, нуль хвилин, нуль секунд)".

Чергова зміна прийшла в час, коли у Київ перебував протягом вересня-грудня 1919 року під владою Збройних сил Півдня Росії на чолі з генералом Антоном Денікіним. Реставраторські заходи денікінців проявилися у різних напрямках, від скасування оновленого російського правопису до заборони українських державних шкіл та вилучення з продажу українських книг. Не обійшли вони питання відліку часу і календар. Наказом ч. 2 від 19 серпня 1919 року визначено: „Відлік часу встановлюється за старим стилем і час за петроградським часом".

У грудні Добровольча армія під тиском Червоної армії покинула Київ, і влада перейшла до більшовиків, які відкинули „білоґвардійський" час і календар без усяких наказів.

Варто пригадати, що УСРР (до 17-го року її назва – Українська Соціялістична Радянська Республіка) соне була самостійною у прийнятті більшости своїх рішень, бо, як відомо, була „створена" за планом комуністичної російської влади. Рада народних комісарів Росії перейшла на західньоевропейський календар раніше за УНР – 24 січня 1918 року (за старим стилем) було ухвалено „Декрет про введення в Російській Республіці західноевропейського календаря" згідно з яким „перший день після 31 січня цього року уважать не 1 лютого, а 14 лютого, другий день уважать 15 і т. д". До того пропонувалося до липня 1918 року до кожного числа дня подавати у дужках дату за старим стилем.

А вже через пів року Рада народних комісарів УСРР затвердила постанову про переведення стрілки годинника назад на 29 хвилин о 12 годині ночі 4 березня. Такий крок пояснювався необхідністю встановлення єдиного часу на території УСРР.

В час українсько-польської кампанії 1920 року проти Росії, коли у Київ та значна частина України були звільнені від більшовиків, в Україні знову змінено відлік часу, було введено середньоевропейський час, що відповідав часові у Польщі, Німеччині та інших країнах. Зокрема у Києві це було зроблено наказом коменданта міста 12 травня 1920 року. Ця новація протрималася недовго, бо після поразки українсько-польських сил і повернення радянської влади у червні було відновлено систему відліку часу, чинну до того в УСРР.

Ще до входження УСРР до складу СРСР на УСРР розповсюджено правила, які установлювалися московським урядом. Постановою Ради Народних Комісарів УСРР в ніч з 3 на 4 вересня 1920 року годинникову стрілку переведено назад, а 30 вересня ще на одну годину, тобто скасовно літній час, і ще додатково зсунуто на одну годину назад. Таким чином на територію України введено московський час.

Варто, мабуть, пригадати також, що у час німецької окупації на окупованих на схід від Німеччини територіях встановлювався час, за яким жив Берлін, тобто середньоевропейський. До речі, Німеччина, яка майже 20 років не переходила на літній час, лише у квітні 1940 року увела практику переходу на літній час. Перейшла і „застрягла" у літньому часі аж до листопада 1942 року, коли перейшли на зимовий час, ці переходи відбувалися аж до кінця існування Райху. Зрозуміло, що ця система діяла до кінця окупації.

За московським часом з усіма змінами (декретний час тощо), ми жили аж до 1 липня 1990 року, коли Україна постановою Верховної ради УРСР від 11 червня 1990 року вийшла з зони московського часу і перейшла на київський час, ще до ухвалення 16 липня 1990 року „Декларації про державний суверенітет України".

У подальшому проблема стандартизації обчислення часу була унормована постановою Кабміну України від 20 березня 1992 року „Про порядок обчислення часу на території України" та іншими нормативними актами.

Нині на території Европи є чотири часові пояси. Ураїна входить до другого часового поясу, тобто київський час має розбіжність у плюс дві години відносно всесвітнього часу. 95 відс. території України лежить у другому часовому поясі, за його межі видять невелика ділянка на Сході і зовсім незначна територія на Заході. Крім України, за цим часом живуть інші европейські країни: Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, Румунія, Молдова, Болгарія, Греція.

Як бачимо, впровадження „київського часу" вперше було здійснено 1918 року в добу УНР. Переживши усякі маніпуляції з часом, ця система діє і нині.

Олександер Кучерук – директор київського Музею української революції 1917-1921 років

Дуже багато...

(Закінчення зі стор. 11)

Церква св. Покрови у селі Дігтярівці (1708-1709). Фото Сергія Прокудіна-Горського, 1913 рік. Приватна колекція Євгена Бурика у Новгороді-Сіверському.

Хоч вона є у стані реставрації, там на церковні свята відбуваються Богослужіння, на які збирається до 50-70 мешканців Дігтярівки та гостей. Інші Служби Божі о. В'ячеслав змушений відправляти по хатах вірян чи у сільському клюбі. Міські власті Новгород-Сіверського відмовились виділити йому землю для спорудження там нової церкви, належної до УПЦ КП.

Вражає і захоплює велика посвята о. В'ячеслава пастирському служінню вірним цього краю та подвижництво (він роками жив у монастирях). На околиці рідного села Дробишів поблизу Новгорода-Сіверського він, за зразком давніх печерних монастирів, викопав у яру печерну каплицю, присвячену свв. Отцям Преподобним Печерським, і встановив там ікони та інше церковне начиння. Там о. В'ячеслав усамітнюється для молитви, служить і виконує пастирські обов'язки серед навколишніх селян.

Владика Іларіон, Єпископ Чернігівський і Ніжинський УПЦ КП, відвідує Дігтярівку на церковні свята і править Службу Божу разом з о. В'ячеславом серед руїн Покровського храму. 16 жовтня 2011 року на свято Дігтярівської ікони Богородиці (три дні після престольного свята Покрова Божої Матері) архипастир та парох співслужили там водосвятний Молебень.

На свята до храму привозять позичені копії чудотворної ікони Богоматері Дігтярівської, які розійшлись по державних музеях, заповідниках та приватних колекціях Києва, Чернігова й Новгорода-Сіверського. За рахунок частки ґранту на реставрування храму С. Юрченко замовив у київського іконописця нову копію цієї ікони у подарунок храмові.

Покровську церкву вже взято під охорону держави як пам'ятку архітектури. Сільська голова та парафія клопочуть про передання її з державної власности у володіння місцевій релігійній громаді.

Основні роботи ще попереду. С. Юрченко плянує протягом цього року відреставрувати місцями пошкоджену кладку стін та орнаментальні елементи фасадів північного приділу і центрального об'єму церкви. Технічно найскладнішим буде побудувати наново широку головну півсферичну цеглану копулу, діяметром 9.1 метрів, з високим світловим ліхтарем. На закінчення робіт треба потинькувати екстер'єр та інтер'єр храму, вкрити його металевим дахом, встановити позолочені хресті, ковані двері, ґрати й шибки на вікна.

С. Юрченко від імени парафії та настоятеля Покровського храму, мешканців і адміністрації села, архітекторів та реставраторів, дослідників Мазепиних споруд, віруючих, патріотів та усіх небайдужих до справи врятування останньої визначної церкви гетьмана І. Мазепи звертається до українських організацій і добродіїв у Північній Америці з проханням

Настоятель храму св. Покрови у селі Дігтярівці о. В'ячеслав Павленко у своїй печерній каплиці біля села Дробишів. Фото: Сергій Юрченко.

підтримати відбудову Дігтярівської церкви цього року. Спонзори проєкту Товариство св. Андрія у США та Дослідний Інститут „Українікa" в Канаді приймають пожертви на таку ціль і надсилають офіційні посвідки для звільнення від податків громадянам обох країн.

Тих доброчинців у Америці, які бажають пожертвувати на цей проєкт, ласкаво просимо надсилати чеки за адресою: St. Andrew's Society Inc., 1023 Yorkshire Dr., Los Altos, CA 94024. Чеки з пожертвами слід виписувати на: „St. Andrew's Society Inc., Memo/Re: Mazepa Church".

Канадським добродійникам радимо надіслати пожертви за адресою: Mr. Orest Steciw, President, Ucrainica Research Institute, 83 Christie St., Toronto, ON, Canada M6G 3B1. Телефон: (416) 516-8223. E-mail: luc@lucorg.com. Ласкаво просимо виписати чеки на „Ucrainica Research Institute, Memo/ Re: Mazepa Church Project". Усім спонзорам і жертводавцям буде висловлена подяка в українській пресі Північної Америки. Їх імена та назви організацій, що спричинились до відбудови Покровської церкви, будуть передані її настоятелеві для вшанування за церковним звичаєм.

За додатковою інформацією про реставрацію Дігтярівського храму можна звернутись до автора цієї статті у Торонто за телефоном (416) 766-1408 чи e-mail: v.mezentsev@utoronto.ca та безпосередньо до архітектора Сергія Юрченка у Києві за його мобільним телефоном: 095-877-3508 чи e-mail: ilche@meta.ua. Мобільний телефон настоятеля Покровської церкви у Дігтярівці о. В'ячеслава Павленка: 096-238-3752.

Коли з Божою поміччю цілковито завершиться відбудова Покровської церкви, вона стане діючою і парафія буде опікуватись її збереженням, лише тоді можна вважати цю цінну пам'ятку архітектури насправді відродженою і врятованою від загибелі. Одночасно розквітне духовне життя й віра у тому мальовничому куточку Подесіння. Це буде новим чудом знаменитої ікони Богородиці Дігтярівської і достойним продовженням шляхетної справи великого гетьмана, неперевершеного будівника українських церков.

Про Голодомор...

(Закінчення зі стор. 12)

вання. Наявність вільного ринку, хай навіть обмеженого в своїх розмірах, обумовила збереження товарно-грошових відносин не тільки в сільському господарстві, а й в обміні між містом і селом. У директивній радянській економіці сільське господарство зайняло автономні позиції. Таке становище зберігалося аж до розвалу радянської економіки на початку 1990-их років.

Заміна розкладки податком здійснювалася двічі: В. Леніним у 1921 році і Й. Сталіним у 1933 році. Результат був однаковий – подолання господарської кризи. Чому ж Й. Сталін не обмежився тільки цим і завдав практично одночасно, з розривом у три тижні, „вирішальний удар” по українському селянству?

Така постановка питання виводить український Голодомор з прямої причинної залежности від комуністичного будівництва. Створення „держави-комуни” виявилося нерозв’язною справою і було припинене напівдорозі. Реалізувати комуністичну утопію до кінця виявилося неможливим навіть за допомогою терору, адже це була утопія, народжена в голові однієї людини. Загальносоюзний голод був викликаний доктринальними причинами і подоланий внаслідок відмови Кремля йти у будівництві комунізму до кінця. Чим же був викликаний український Голодомор, що виріс з такого ж, як і в інших реґіонах, загальносоюзного голоду? Точніше, що змусило Й. Сталіна завдати по Україні і Кубані „удар” у вигляді конфіскування всієї їжі?

Цей сталінський вислів міститься в його промові на об’єднаному засіданні Політбюра і Президії Центрального Комітету більшовицької партії від 27 листопада 1932 року, яке розглядало питання „про групу Смирнова, Ейсмонта та ін.”. Як правило, засідання Політбюра ЦК протоколювалися, а не стенографувалися. Це засідання було застенографоване, і стенограма розіслана по всіх парткомах. Й. Сталін контролював вищі органи партії, але не весь партійно-радянський апарат. Розсилання стенограми було спробою вплинути на керівний склад середньої і нижчої ланки.

У 2007 році ориґінал стенограми і її виправлений варіянт – той, що розсилався – були опубліковані. Порівнюючи обидва, ми можемо встановити, що Й. Сталін внаслідок причин, охарактеризованих вище, побоювався соціяльного вибуху саме в голодуючій Україні. Тому проти неї мусив бути завданий „вирішальний удар”. У правленому тексті стенограми претензії Й. Сталіна до України були зняті або завуальовані, він говорив про „куркульський саботаж”, безвідносно до його реґіонального походження.

Соціяльний вибух в Україні міг пошкодити становищу Й. Сталіна як генерального секретаря партії. Ми звикли бачити владний потенціял Й. Сталіна таким, яким він виявився після Великого терору 1937-1938 років і перемоги у війні 1941-1945 років. Насправді його потенціял на початку 1930-их років був набагато меншим, якщо деякі чільні комуністи могли ставити перед ЦК ВКП(б) питання про небезпеку сталінського курсу для партії і держави. Як Голодомор, так і Великий терор мали в своїй основі одну причину: прагнення генсека утриматися при владі.

Оцінка українського Голодомору як геноциду створила велике напруження у відносинах між Україною і Росією. Нам треба переконати російську громадськість і багатьох власних громадян у тому, що сталінська каральна акція була справою рук лише кількох найвищих функціонерів. Якщо реальна картина Голодомору стане загальновідомою, то пам’ять про нього перестане роз’єднувати людей. Мало кому захочеться стати на захист Й. Сталіна.

Не слід забувати, однак, що загальносоюзний голод, з якого виріс український Голодомор, так само як китайський голод 1959-1960 років, були наслідками комуністичного будівництва на селі. У 1991 році здавалося, що загроза комунізму залишилася у минулому. Тепер такої певности нема, багатьох людей ленінська „держава-комуна” приваблює своїм патерналізмом. Тому треба постійно виявляти засобами наукових досліджень і художньої творчости спорідненість сталінського геноциду з патерналізмом „держави-комуни.”

Завершуючи виступ, хочу висловити вдячність директорам Фундації Антоновичів Ігореві Воєвідці та його дружині Марті, Андрієві Левицькому та його дружині Дарії і Романові Слоневському та його дружині Мотрі. Вони продовжують розпочату Омеляном і Тетяною Антоновичами справу, суть якої полягає у стимулюванні інтелектуальної діяльности, спрямованої на збагачення національної пам’яті українського народу.

В Одесі поховали...

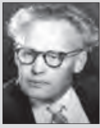
(Закінчення зі стор. 4)

з інших угрупувань, які прибули на площу під різними прапорами. Вони вимагали припинити рейдерське захоплення ринку „Острів“, автобусного маршруту ч. 210, гуртожитку на вулиці Запорізькій.

Обряд поховання розпочався з внесення оббитої синьою тканиною домовини з написом білими літерами „Партія Реґіонів“. Потім у нього велетенськими цвяхами забили написи викрадених у міста територій: „Аеропорт“, „Парк „Преображенський“, „Земля в Лузанівці“, „Санаторій „Магнолія“, „Санаторій „Чкаловський“.

Слово прощання виголосив з гумором керівник одеського відділення „Демократичного альянсу“ Олексій Чорний. Після того як присутні кинули на домовину по жменьці землі, викраденої реґіоналами у міста, за лопати взялися персонажі у масках О. Костусєва та провідника фракції Партії Реґіонів у міській раді Генадія Труханова.

Акція, що тривала близько години, пройшла без втручання з боку численних правоохоронців. О. Чорний в інтерв’ю для преси висловив надію, що подібні акції невдовзі відбудуться по всій Україні.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Березень 2012 року, ч. 139

Враження з моєї подорожі Україною

Олександер Полець

Мова є дуже болючим аспектом української держави та й українства взагалі. В якій мові ми отримуємо інформацію, та мова формує наш менталітет. Тому всі імперії так ретельно працювали, щоб принаймні провідники в колоніях якнайшвидше переходили на мову господаря. Ходячи по Києву і прислухаючись до людей, я відчував, що мовний перелом прямує в напрямі української мови. І це стається не завдяки урядові, який, навпаки, працює проти української держави, це стається, до певної міри, як самозбереження і протистояння урядові.

На вулиці Золотоворітській (біля Золотих воріт у Києві) я почув розмову батька з синочком, якого мали записувати до школи або вже записали, бо це було в серпні. Син питає батька: „Папа, пачему я пайду в ету школу, а нє в школу на руском язикє?". А батько йому відповідає: „Ти будіш учітса на рідній мові, ето Украіна, надо знать украінский язик, чтоб імєть незалежність". Нелегка справа, коли батьки ще самі не навчились української мови, а міністерство освіти працює проти них, але, мабуть, такі діялоги усе частіше повторюються в Україні,

Я зупинився купити часопис, а біля віконця стояла жінка і перечитувала газету. Я попросив газети „День" і „Україна Молода", журнал „ГлавРед", який виходив до кінця 2010 року українською мовою. Продавець запропонувала мені якийсь інший журнал, але російською мовою. Я відмовився, кажучи, що не підтримую російськомовних видань. Жінка біля ятки доброю українською мовою сказала, що і вона не підтримувала б, але немає преси українською мовою. Справа в тім, що в Україні така пропорція: на дев'ять видань російською мовою припадає одне видання українською мовою.

На телевізійному каналі „ТВі", у програмі Миколи Княжицького, була жінка з Індії, яка живе в Україні майже відтоді, відколи Україна стала незалежною. Вона в Україні здобула вищу освіту, захистила дисертацію, а тепер викладає в Національному університеті ім. Тараса Шевченка. У телепрограмі вона говорила доброю українською літературною мовою.

Після неї промовляв історик Віктор Киркевич, автор книжки „Історія Києва". Він сказав, що йому дещо важко висловлюватися українською мовою. М. Княжицький запропонував йому говорити російською мовою. На це В. Киркевич відповів: „Після тієї жінки з Індії я ніколи не перейду на російську мову".

В Україні тепер дуже полюбляють користуватися мобільними телефонами. Я їздив з Марією Овдієнко і Галиною Могильницькою до Холодного Яру на Черкащині, то під час подорожі ці дві жінки і водій зробили щонайменше 30 дзвінків. І це не враховуючи ділових зв'язків з екскурсоводом і дзвінків до музеїв. Як було б добре, щоб частина телефонного знаряддя вироблялися в Україні, а не за кордоном!

Забагато поліції на вулицях Києва. Не можу сказати, що вони там роблять, помітно що їх стало більше, ніж у попередні роки. Можливо, вони готуються до Евро-2012, але непомітно, щоб українська поліція комусь допомагала, давала інформацію.

Я телефонував до Віктора Тупілка в Донецьк, з яким познайомився у Львові на конференції. Він є головою громадської організації „Чорнобиль-допомога". Ця організація в Донецьку – український острівець. Вони займаються не тільки допомогою жертвам Чорнобиля, але також ставлять пам'ятники жертвам комуністичного терору, утримують музей, в якому відтворено кімнату допитів та камери, де комуністи тримали людей, засуджених на страту. В. Тупілко сказав мені, що два роки тому, коли в Донецьку заговориш українською мовою, то на тебе дивилися, як вовк на ягня. Тепер, він каже, після цілої низки невиконаних обіцянок Віктора Януковича, навіть люди тут схаменулися і поцікавились, хто вони є. В. Тупілко, сказав, що тепер близько 70 відс. людей відповідають українською мовою, коли хто звертається до них по-українськи. Це вже прогрес.

Буде видано літературний календар

Газета „Літературна Україна" (тепер її головним редактором є Сергій Козак, якого в 1991 році тодішній голова Фундації ім. Івана Багряного Анатолій Лисий запросив на працю в газету „Українські вісті", що виходила тоді в Дітройті, а в 1994-2000 роках він був її головним редактором) вирішила видати ілюстрований „Біографічний літературний календар". В календарі на кожний день року буде подано інформації про події, біографії відомих осіб України.

Такого календаря з відомостями про Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Павла Тичину, Володимира Сосюру, Максима Рильського, Івана Дзюбу, Івана Драча та багато інших досі не було в Україні. У календарі будуть відомості також про Івана Багряного, Василя Гришка, Михайла Воскобійника, Юрія Горліса-Горського, Євгена Маланюка, Уласа Самчука, Юліяна Мовчана, Григорія Китастого, Докію Гуменну, Бориса Олександрова, Ігоря Качуровського, Яра Славутича, Юрія Клена, Осипа Зінкевича та багатьох інших. Такий календар потрібний школам України, редакціям та просвітянам.

„Літературна Україна" звернулася до Фундації ім. Івана Багряного з проханням фінансувати видання, яке матиме напис „Вчителям України – від Фундації ім. Івана Багряного". Фундація погодилася фінансувати цю книгу.

Українці з США влаштували свято в сиротинці

Фідель Сухоніс

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Уже не вперше завдяки Фундації ім. Івана Багряного редакція щомісячника „Бористен" та його додатку – бюлетеня „Наша Церква-Київський патріярхат" надає благодійну допомогу Дніпропетровському обласному дитячому будинку для дітей з вродженими та набутими фізичними вадами.

7 січня до сиротинця завітали журналісти щомісячника, представники азербайджанської громади області, гурт „Арт-вертеп", душпастирі та монашество Української Православної Церкви Київського патріярхату, пластуни та просто небайдужі люди. Благочинний УПЦ КП з Правобережжя міста Дніпропетровська о. Михайло пояснив, що означає для віруючої людини Різдво Христове, як зустрічати цей день. Паніматка Наталя разом з своїми помічницями продеклямувала віршовану біблійну сцену, котра розкрила непересічне значення Різдва в житті кожної людини.

Нікого не залишив байдужим спів гурту „Арт-вертеп", який виконав колядки та щедрівки. Виступили танцюристи Конгресу азербайджанців України. Потім були конкурси і подарунки з нагоди Різдва.

Учасники свята дякували родині Івана і Марусі Гнипів з Каліфорнії, котрі своїм щедрим датком уможливили проведення імпрези. На їхні пожертви буде обладнано спеціяльну кімнату, де душпастирі будуть провадити недільну школу з вихованцями сиротинця. Допомогли сиротам також Оля і Антон Філімончуки, Віктор Бабанський, Пауліна Дяченко, Лідія Таращук, Марія Андрусяк, Оля та Василь Карпенки, Марія Сулківська, Олександер Власенко.

Фідель Сухоніс – редактор журналу „Бористен", письменник.

Під час свята в Дніпропетровському обласному дитячому будинку для дітей з фізичними вадами. (Фото: Фідель Сухоніс)

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи: 165 дол. – Маруся і Михайло Коргуни (з них 100 дол. для бюлетеня „Наша церква – Київський патріярхат", а решта – на потреби Фундації); по 100 дол. – Олександер Полець та Галина Бистрицька в пам'ять брата Євгена Кальмана; 50 дол. – Любов і Борис Жури; по 25 дол. – Павло Пундій та Володимир Колюбінський.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати виданням „Літературна Україна", „Універсум", „Березіль", „Бористен" та іншим, видавати книги на теми, що були раніше заборонені в Україні.

Виправлення помилки

3 лютого на сторінці Фундації ім. Івана Багряного в дописі „Фінансова допомога Фундації України та діяспорі в 2011 році" трапилася помилка. До каси Фундації в 2011 році надійшло 76,984 дол., а з каси видано 115,062 дол. Помилково було подано, що з каси видано лише 15,062 дол.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, IL 60005 USA.

Сторінку редагує Олексій Коновал.

Незабутньої пам'яті...

(Закінчення зі стор. 1)

„Не знаємо, які труднощі та випробування чекають на нас у майбутньому. Але коли ми звертаємо свій погляд на постать Блаженнішого Йосифа, це дає нам надтхнення і певні орієнтири. Бо бачимо людину, яка у будьяких випробуваннях залишалась вірною Богові, Церкві, українському народові і національній ідеї. Це чудовий приклад, який нас заохочує та надихає іти вперед", – наголосив Владика Й. Говера.

„Ми все ще не маємо вичерпних наукових досліджень, присвячених непересічній постаті великого Ісповідника Віри. Ця дуже важлива тема потребує і серйозного підходу, і цілеспрямованих зусиль, і абсолютної відкритости архівних документів", – сказав присутній на відзначенні проректор Українського Католицького Університету, історик Олег Турій.

Обґрунтовуючи потребу щонайглибшого вивчення життя та діяльности Патріярха Йосифа, О. Турій підкреслив: „Світла постать Патріярха Йосифа цікава не лише як об'єкт наукових досліджень, але й як джерело утвердження віри в нашому зневіреному суспільстві. Усвідомлюючи це, Українська Греко-Католицька Церква уже створила спеціяльну комісію, яку очолив директор Інституту історії Церкви УКУ о. Андрій Михалейко, для збору матеріялів щодо майбутньої беатифікації Патріярха. Хоча офіційно процес ще не розпочато, вже ведеться інтенсивне опрацювання документальних джерел та усних свідчень".

Також Український Католицький Університет активно сприятиме у процесі впорядкування архіву Патріярха Йосифа в Римі, де зібрано багато матеріялів про його діяльність після звільнення з совєтського 18-річного ув'язнення та інформація, яка стосується життя катакомбної Церкви в Україні.

О. Турій також повідомив, що наближається до успішного кінця підготування до друку спогадів Патріярха Йосифа, які були написані невдовзі після його приїзду до Риму. „Вони дуже свіжі, яскраві. Блаженніший згадує свої дитячі роки, молодість, наукову працю й пасторське служіння. І це ще одне свідчення, що радянські переслідування не зламали його духу. Це дуже важливий документ, і для його видання потрібна була самовіддана праця над коментарями та примітками", – сказав історик.

Під час проповіді Архиєпискпа-Митрополита Української Греко-Католицької Церкви Ігоря Возьняка у Львівському соборі св. Юра.

До 120-річниці з дня народження Патріярха Йосифа у Заздрості також презентували авдіодиск „Дітям про Патріярха Йосипа Сліпого". Це вісім оповідань про життя провідника Церкви, записані у хронологічній послідовності. В рамках святкування у Заздрості також відбулася презентація двотомника відомого історика Володимира Сергійчука „Патріярх Йосиф Сліпий у документах радянських органів державної безпеки", де вперше опубліковані документи радянських спецслужб, що безпосередньо стосуються життя та діяльности Глави УГКЦ.

Під час урочистостей в Музеї-садибі Патріярха Йосифа в Заздрості Олег Герман представив свою книгу-кіносценарій „Князь Церкви".

Прес-служба УКУ

СПОРТ

Турнір в пам'ять Ярослава Стецька

КИЇВ. – 19 лютого громадська організація „Молодіжний Націоналістичний Конґрес" (МНК) за сприяння громадської ініціятиви „Оновлення країни" вшосте провеляґа турнір з міні-футболу серед молодіжних та студентських команд, присвячений пам'яті героїв. Цього року змагання присвятили визначному діячеві українського національного руху, голові Проводу Організації Українських Націоналістів (бандерівців), провідникові Антибільшовицького бльоку народів Ярославові Стецькові, якому в січні виповнилося б 100 років.

В змаганнях брали участь команди МНК, Києво-Могилянської академії, Національного університету ім. Тараса Шевченка, „Молодого Народного Руху", спілки „Студентський актив" та інші.

У фінальному двобої сильнішим виявився „Молодий Народний Рух", який здолав „Студентський актив" з рахунком 3:2. Третє місце – за „Могилянкою", яка перемогла МНК.

Молодіжний Націоналістичний Конґрес

Переможці турніру „Молодий Народний Рух" з нагородами. (Фото: МНК)

Ліґа Европи: „Металіст" переміг австрійців

ХАРКІВ. – За вислідом двох змагань 1/16 харківська команда „Металіст" з рахунком 8:1 розгромила австрійську команду „Зальцбурґ Ред Бул" і вийшла до 1/8 фіналу Ліґи Европи. 23 лютого після поразки з рахунком 0:4 в Австрії гості у Харкові особливих ілюзій не мали. На 27-ій хвилині господарі відкрили рахунок. На початку другої половини австрійці забили один ґоль, але на більше не спромоглися.

Тепер харків'яни в 1/8 фіналу повинні подолати грецьку команду „Олімпіакос", яка вибила з турніру російський „Рубін". Змагання відбудуться 8 і 15 березня. (*„Чемпіон"*)

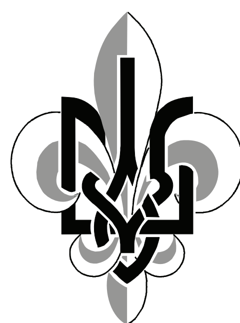
Півзахисник команди „Металіст" (Харків) Марлос Ромеро (праворуч) та захисник команди „Зальцбурґ" (Австрія) Франц Шимер під час змагань Ліґи Европи з футболу у Харкові 23 лютого. (Фото: УНІАН)

У глибокому смутку повідомляємо що в неділю, 26 лютого 2012 р., після довгої недуги, в присутности родини, відійшов у вічність

св. п.

ЮРКО Д. ФЕДОРУК

нар. 8 жовтня 1942 р. в Україні.

По професії Ю. Федорук був педагогом маючи Master's Degree in Education. Був також малярем і скульптором, та любив природу.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 3 березня 2012 р. о год. 9:00 ранку з похоронного заведення Fletcher-Nasevich Funeral Home, 717 Brown St., Philadelphia PA, 19123, до Української католицької катедри Непорочного Зачаття, де о год. 10:30 ранку відбудеться заупокійна Служба Божа. Опісля, тіло буде поховане на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Пеннсилванія

Залишилися у смутку:
дружина - ОЛЬГА
діти - ЮРЧИК, ХРИСТИНА й АНДРЕЯ
внуки - STEVEN, ANTHONY, AVA and AMELIA

Вічна Йому пам'ять

Із почуттям глибокого жалю і скорботи повідомляємо про невимовну втрату – смерть нашої дорогої мами, бабці і тети

Св. п.

СТЕФАНІЇ ГУМЕНЮК

яка відійшла у вічність 22 лютого 2012 року.

У глибокому смутку залишились:
невістка - ТЕОДОЗІЯ ГЕВКО
внуки - ХРИСТИНА і МАРКО
родини - МОТИЛІВ, МУДРИХ, БОЙЧУКІВ, ГЕВКІВ, МАЛЕВИЧІВ.
Друзі, знайомі та рідні у США, Україні, Словаччині та Польщі.

Заупокійні відправи відбулися:
ПАНАХИДА – в неділю, 26 лютого в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.
ПОХОРОН – в понеділок, 27 лютого, з Української католиць кої церкви св.Юра в Ню-Йорку на цвинтарі Святого Духа у Hamptonburgh,.

Світла память про покійну назавжди залишиться у серцях всіх, хто її любив і поважав; а Всемилостивий Бог нехай прийме і благословить її душу і дарує їй вічний спокій.

ВІЧНА ЇЙ ПАМЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з друзями і українською громадою, що по довгій недузі, 19 лютого 2012 р. відійшла у вічність з Божої волі на 74 році життя

св. п.

МАРІЙКА БІЛИНСЬКА-СОЛТИС

У глибокому смутку залишені:
муж – ЮРІЙ СОЛТИС
доні – УЛЯНА БІЛИНСЬКА з KARL PAKSTRO
– БОГДАННА КОЦКО
– ХРИСТИНА (ТУНЯ) СОРОБЕЙ з РОМАНОМ СОРОБЕЙ
внуки –ДАНКО, ГРИЦЬКО і НІНА КОЦКО
–ТАЇСА і СТЕФКО СОРОБЕЙ
брат – ІВАСЬ ГАВРИЛЮК з родиною
ДАРКА і МИРОН ЯРОШЕВИЧ з дітьми.

Бажаючих вшанувати пам'ять покійної МАРІЙКИ, родина просить складати пожертви на UNWLA INC. – Scholarship Program,
або на
Memorial Sloan-Kettering Cancer Center, Attn: Jill Zatorski, 633 Third Ave, 28th Fl. New York, NY 10017, to support Dr. Nikoletta Lendvai's research.

У великі тузі ділимося болючою вісткою, що 12 лютого 2012 р. відійшов у Божу святу вічність наш майдорожчий МУЖ БАТЬКО ДІДІ СТРИЙКО І ВУЙКО

СВ. П.

д-р ЛЕОНІД МОСТОВИЧ

нар. 4 жовтня 1919 р. в Березні на Поліссі.

Своє життя віддав ідеї та боротьбі за висволення поневоленої відчизни. Польські та німецькі тюрми й табори - Береза Картуська, Авшиц, Мавтгавзен, Мальк, Ебензе - були свудками його терпіння, недуг, голоду, та іншух страхіть. Переживши чудом усі випробування долі, після війни став лікарем та професором радіології. Був шанууваним своїми і чужими. Україна була постійно в центрі Його життя, а медицина зосібна. Тому допомагав організувати нові шляхи її росту і розвою. Передав діттям і внукам заповідь любити рідну землю й обороняти її ім'я і гідність.

Похоронні відправи відбулися 14 та 15 лютого в Понте Ведра, Флорида

У глубокому смутку залишилися:

дружина - ОКСАНА
донька - ІРИНА МОСТОВИЧ ДЕЙЧАКІВСЬКА з мужем ЮРІЄМ і синами
син - МАРКО МОСТОВИЧ з дружиною РОНДОЮ і дітьми
внуки - ДАНИЛО, ДЕНИС та ДМИТРО ДЕЙЧАКІВСЬКІ
- ОЛЕКСАНДЕР, СОФІЯ та СТЕФАН МОСТОВИЧ
племінниця - АНЯ МОСТОВИЧ КОЛТУНЮК
племінник - АНДРІЙ МОСТОВИЧ з дружиною МАРТОЮ і дітьми НАДЕЮ та МИКОЛОЮ
Родина в Україні, Білорусі, Америці й Канаді.

Славна й вічна Йому пам'ять!

Замість квітів пожертви можна складати на:
UNA Foundation, Ostroh Fund, c/o Dr. Myron Kuropas,
107 Ilehamwood Dr., De Kalb, IL 60115, або на
Kyiv-Mohyla Foundation, PO Box 46009, Chicago, IL 60646

Ділимося сумною вісткою з друзями та знайомими, що в суботу, 18 лютого 2012 р., з волі Всевишнього, на 87-му році життя відійшов у Божу вічність наш МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

св. п.

Василь Клюкевич

ПАРАСТАС відбувся в понеділок, 20 лютого о год. 7:30 веч. в Peter Jarema Funeral Home в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 21 лютого в Українскій католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку.

У глибокому смутку залишилися:

дружина - СТЕФАНІЯ
донька - АННА МАРІЯ з сином МАРКОМ та донькою ХРИСТИНОЮ
син - ІВАН
правнуки - ЕТАН та МАКСИМ
Ближча і дальша родина в Америці та Україні

Вічна Йому Пам'ять!

У ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу у Божу вічність нашої найдорожчої і незабутньої МАМИ і БУСІ

св. п.

ТАМАРИ ГЛОБИ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 10 березня 2012 р. о год. 9:30 ранку

в церкві св. Тройці в Силвер Спрінґ, Мд.

Про молитви за душу Покійної просять:

син – АСКОЛЬД-БОРИС
доньки – НАТАЛІЯ з мужем МОДЕСТОМ ЗАХАРЧЕНКОМ
– ЗОРЕСЛАВА-ХРИСТИНА
– КСЕНЯ-ТЕТЯНА
внук – МОДЕСТ ЗАХАРЧЕНКО мол.
кума – ЛЮБА ЛЕВИЦЬКА

У 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ У БОЖУ ВІЧНІСТЬ

нашого найдорожчого і незабутнього

ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ

і всіма улюбленого

«ПАНА МАЄСТРА»

св. п.

АНДРІЯ ВСЕВОЛОДА ДОБРЯНСЬКОГО

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ в:

Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку 11 березня о 12 год. п. п.

Українському католицькому соборі св. Юра у Львові 11 березня

УКЦ св. Йосафата у Ворені, Міш. 12-го березня о 7:00 р.

УКЦ Успення Пресвятої Богородиці у Річмонді, Кан. 13-го березня о 9:00 р.

Каплиці Пресвятої Богородиці у Венісі, Флорида

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

Дружина Стефанія з дітьми та внуками

і ближча та дальша Родина в Америці, Канаді, Україні та Естонії.

Вічна Йому Пам'ять!

Не знаєте, що подарувати?
ВІДПРАВТЕ ГРОШІ ЗА ЛІЧЕНІ ХВИЛИНИ*
Вона обере подарунок сама